

คู่มือ

อาสา

จัดทำโดย
กองส่งเสริมมาตรฐาน

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)

พิมพ์ครั้งที่ 1 : กันยายน 2567

จำนวน : 2,700 เล่ม

จัดทำโดย : กองส่งเสริมมาตรฐาน

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

คำนำ

คู่มือ "Q อาสา" เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของ Q อาสา โดยมุ่งเน้นการเป็นที่ปรึกษาเกษตรกร เนื้อหาในคู่มือประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ แนวคิดในการสร้าง Q อาสา คุณลักษณะของ Q อาสาที่ดี การเตรียมความพร้อมเกษตรกร ให้เข้าสู่มาตรฐาน GAP โดยใช้เครือข่าย Q อาสา การตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น (Pre - Audit) ตามมาตรฐาน GAP พืชอาหาร โดยมีคำอธิบายแต่ละข้อกำหนดได้อย่างละเอียด ซึ่ง Q อาสา สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

กองส่งเสริมมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน สามารถใช้เป็นแนวทางในการเป็นที่ปรึกษาเกษตรกร ให้คำแนะนำในการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตพืชอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP เพื่อให้เกษตรกรผลิตพืชอาหารที่มีความปลอดภัยและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

กองส่งเสริมมาตรฐาน

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)

สารบัญ

	หน้า
• Q อาสา คือใคร...? _____	1
• แนวคิดในการสร้าง Q อาสา _____	2
• คุณลักษณะของ Q อาสาที่ดี _____	3
• การเตรียมความพร้อมเกษตรกรให้เข้าสู่มาตรฐาน GAP _____ โดยใช้เครือข่าย Q อาสา	4
• ขั้นตอนการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น ของ Q อาสา _____	5
• การตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น (Pre - Audit) _____	6
ตามมาตรฐาน GAP พืชอาหาร (มกษ.9001 - 2564) ข้อกำหนด จำนวน 8 ข้อ	
1 น้ำ _____	7
2 พื้นที่ปลูก _____	10
3 วัตถุอันตรายทางการเกษตร _____	13
4 การจัดการกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว _____	18
5 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว _____	22
6 การพักผลผลิต การขนย้าย และการเก็บรักษา _____	26
7 บุคลากร _____	28
8 เอกสาร บันทึกข้อมูล และการตามสอบ _____	30
• ภาคผนวก _____	32
- แบบบันทึกการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น (Pre - Audit) ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (มกษ.9001 - 2564) : GAP พืชอาหาร	
- แบบบันทึกข้อบกพร่อง/รายงานผลการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น (Pre - Audit) ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.9001 - 2564) : GAP พืชอาหาร	
- วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ได้ประกาศห้ามใช้แล้ว	
- รายละเอียดหัวข้อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ Q อาสา	
• ข้อมูลเพิ่มเติม _____	75
• ช่องทางการติดตามข่าวสารมาตรฐานสินค้าเกษตร _____	76

Qอาสา คือใคร?

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ประเภท คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนอาสาสมัครเกษตร และอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์ ประกาศ ณ วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ.2565 ได้กำหนดให้ Q อาสา เป็นอาสาสมัครเกษตรประเภทหนึ่ง

Q อาสา หมายถึง อาสาสมัครเกษตรที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตร มีความสามารถในการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น (Pre - Audit) และให้คำปรึกษาแก่เกษตรกร เพื่อปรับเปลี่ยนการปฏิบัติให้สอดคล้องตามเกณฑ์ของมาตรฐานสินค้าเกษตร รวมถึงการช่วยเหลือเกษตรกรให้มีความพร้อมในการยื่นขอการรับรองตามมาตรฐานสินค้าเกษตร เช่น การช่วยจัดบันทึก การตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น (Pre - Audit)

แนวคิดในการสร้าง Q อาสา

1

คัดเลือก

- คุณสมบัติ**
- วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่า ม.3
 - อายุไม่เกิน 55 ปี (หรือหากอายุเกินกว่า 55 ปี ต้องสามารถอ่านออก เขียนได้)
 - มีจิตอาสา
 - มีทัศนคติที่ดีต่อการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
 - มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

กลุ่มเป้าหมาย

- เกษตรกรทั่วไป
- ผู้นำกลุ่มเกษตรกร
- Smart Farmer
- Young Smart Farmer
- ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และเครือข่าย

2

การสร้างองค์ความรู้

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

ความรู้ (Knowledge) จำนวน 5 หมวดวิชา

- หมวดวิชาบทบาทหน้าที่ Q อาสา
- หมวดวิชาด้านความปลอดภัยอาหาร (Food Safety)
- หมวดวิชาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) และการจัดการสิ่งแวดล้อม
- หมวดวิชาด้านการตลาด
- หมวดวิชาเทคโนโลยีด้านการผลิต (รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวก)

ทัศนคติ (Attitude)

- การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย
- การสร้างทีมงานในการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยในพื้นที่

ทักษะ (Skill)

- เทคนิคการถ่ายทอดความรู้
- ฝึกปฏิบัติการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นตามมาตรฐาน GAP พืชอาหาร (Pre - Audit)
- ฝึกปฏิบัติการจดบันทึกข้อมูลประจำแปลงและการเขียนแผนผังแปลง

3

หน้าที่ของ Q อาสา

ตนเอง

- ปรับเปลี่ยนระบบการผลิตตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP)
- การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรลดของเสียจากกระบวนการผลิตและสร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อม
- มีแผนธุรกิจสำหรับการวางแผนทางการตลาดเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับสินค้าเกษตร
- ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าเกษตรโดยใช้เทคโนโลยี (Smart farming) เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสู่เกษตรกรอัจฉริยะ

จิตอาสา

- ให้คำแนะนำเพื่อนเกษตรกร เพื่อปรับเปลี่ยนระบบการผลิตตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.)
- เตรียมความพร้อมให้เพื่อนเกษตรกรเพื่อขอการรับรองตามมาตรฐานสินค้าเกษตร เช่น การช่วยจดบันทึก การตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น (Pre - Audit)
- ร่วมคิด/ร่วมสร้าง ในการแก้ปัญหาให้ชุมชนในด้านมาตรฐาน/การตรวจประเมินแปลง

ตัวแทนในพื้นที่

- เป็นผู้ประสานงานในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) ให้กับเกษตรกรในพื้นที่
- ช่วยสะท้อนปัญหา/ความต้องการด้านมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) ในพื้นที่ให้ มกช.

หน่วยงานภาครัฐ

- ขึ้นทะเบียน Q อาสา ในระบบ asa - center ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- สนับสนุนงานโครงการด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

คุณลักษณะของ Qasa ที่ดี

1

มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
กับเกษตรกร ให้คำแนะนำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ
และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เกษตรกร

2

มีความรู้และความเชี่ยวชาญในเรื่องการเกษตร
และการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย มีการสั่งสม
ความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ และมีการนำองค์ความรู้
มาใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรของตนเองได้

3

มีความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดความรู้
เกี่ยวกับการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย
สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรได้

4

มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำการเกษตร
พัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของตนเอง
เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเกษตรกรได้ปฏิบัติตาม

5

มีความสามารถในการเปลี่ยนทัศนคติ ความคิด
และความเชื่อของเกษตรกร โดยชี้ให้เห็นถึงผลดี
และผลเสียของการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย

6

มีความสามารถในการให้คำแนะนำปรึกษา
แก่เกษตรกร ให้เข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้
ตลอดจนสามารถเป็นเกษตรกรต้นแบบ
หรือจุดเรียนรู้ให้กับเกษตรกรได้

7

มีความสามารถในการสร้างเครือข่ายเกษตรกร
ให้เกษตรกรสามารถรวมกลุ่มกันทำงาน
เกิดการดำเนินงานร่วมกันเป็นเครือข่าย ให้ความช่วยเหลือ
ซึ่งกันและกัน เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้
และสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร

การเตรียมความพร้อม เกษตรกรให้เข้าสู่มาตรฐาน GAP โดยใช้เครือข่าย Q อาสา

เกษตรกรสมัครขอการรับรอง GAP

- พื้นที่โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
- พื้นที่ทั่วไป
- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ / หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้เรื่อง GAP แก่เกษตรกรที่สมัครขอการรับรองมาตรฐาน GAP
- เกษตรกรปฏิบัติตามคำแนะนำ/ข้อกำหนดของมาตรฐาน GAP

การเตรียมความพร้อมเกษตรกรโดย Q อาสา

1. ตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น (Pre - Audit)

- ประเมินการปฏิบัติของเกษตรกรว่ามีความสอดคล้องกับข้อกำหนดหลัก/รอง คิดเป็นร้อยละเท่าไร
- ให้คำแนะนำแก่เกษตรกร จะต้องปรับเปลี่ยนการปฏิบัติในเรื่องอะไร/อย่างไร เพื่อให้มีความสอดคล้องกับข้อกำหนดหลัก 100 % และข้อกำหนดรองไม่น้อยกว่า 60 %

2. ตรวจติดตามแก้ไขข้อบกพร่อง

- ติดตามการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติของเกษตรกรว่ามีการแก้ไขตามที่ให้คำแนะนำในเรื่องใดบ้าง และสอดคล้องกับข้อกำหนดหลัก/รอง ผ่านตามเกณฑ์การรับรองหรือไม่

เกษตรกรมีความพร้อมเพื่อรับการตรวจประเมินจากหน่วยรับรอง

- มกอช. โดยกองส่งเสริมมาตรฐาน (กสม.) สรุปผลการเตรียมความพร้อมเกษตรกร
- สำนักงานเกษตรจังหวัด/หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องส่งใบสมัคร/เอกสาร ของเกษตรกรให้หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น กรมวิชาการเกษตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ฯลฯ
- ผู้ตรวจประเมินไปตรวจแปลง เพื่อเสนอคณะกรรมการรับรอง

ขั้นตอน

การตรวจประเมินเบื้องต้น

ของ Q อาสา

1.ตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre - Audit)

- จัดทีมตรวจประเมินเบื้องต้นประกอบด้วย Q อาสา เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ มกอช.
- Q อาสา ประเมินการปฏิบัติของเกษตรกร โดยการสัมภาษณ์ตามรายการการตรวจประเมิน (Checklist) พร้อมทั้งตรวจแปลงสถานที่จัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร และบันทึกที่เกี่ยวข้อง
- Q อาสา สรุปผลการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre - Audit) และให้คำแนะนำแก่เกษตรกรเพื่อปรับเปลี่ยนการปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับเกณฑ์การรับรอง
- Q อาสา เขียนใบแก้ไขข้อบกพร่อง 2 ชุด มอบให้เกษตรกร 1 ชุด และเก็บไว้เป็นหลักฐาน 1 ชุด สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการตรวจติดตามหลังการแก้ไขข้อบกพร่อง

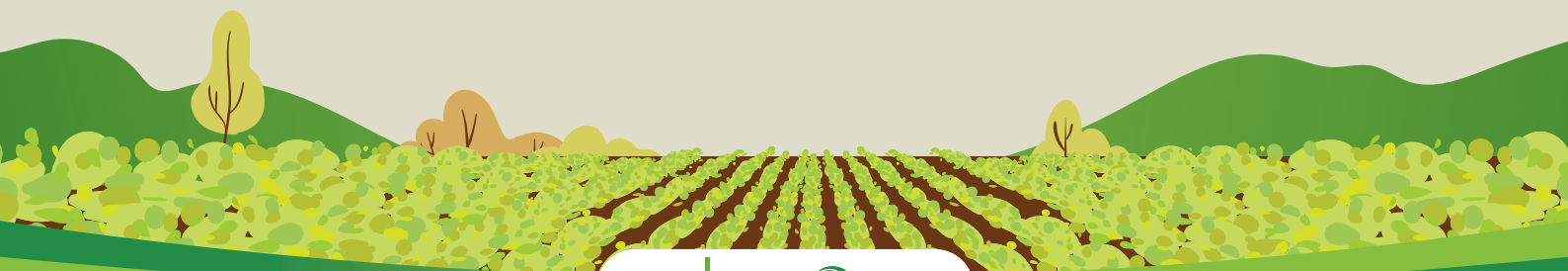
2.ตรวจติดตามหลังการแก้ไขข้อบกพร่อง

- จัดทีมตรวจติดตาม (ทีมเดิมเหมือนกับการตรวจประเมินเบื้องต้น)
- ตรวจติดตามแปลงเกษตรกรที่ยังไม่ผ่านตามเกณฑ์การรับรอง
- Q อาสา ตรวจติดตามหลังการแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อตรวจสอบว่าเกษตรกรได้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำหรือไม่
- Q อาสา ช่วยเขียนแผนผังแปลง/บันทึกการปฏิบัติงานในแปลง หากเกษตรกรยังเขียนไม่ถูกต้อง / ครบถ้วน

การตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre - Audit) ตามมาตรฐาน GAP พืชอาหาร (มกษ. 9001 - 2564)

มาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 9001-2564 เรื่อง การปฏิบัติทางการที่ดีสำหรับพืชอาหาร (Good Agricultural Practices for Food Crop : GAP) มีจำนวนทั้งสิ้น 8 รายการ 107 ข้อกำหนด โดยแบ่งระดับของข้อกำหนดตามหลักเกณฑ์การรับรองเป็น 3 ระดับ คือ ข้อกำหนดหลัก (major requirements) จำนวน 36 ข้อ ข้อกำหนดรอง (minor requirements) จำนวน 54 ข้อ และข้อแนะนำ (recommendations) จำนวน 17 ข้อ และมีเกณฑ์ตัดสินในการรับรองของผลการตรวจประเมินว่าการปฏิบัตินั้นเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตร คือ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดหลักทุกข้อ (100%) และต้องเป็นไปตามข้อกำหนดรองไม่น้อยกว่า 60% ของข้อกำหนดรองสำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้นเพื่อเตรียมความพร้อมเกษตรกรให้เข้าสู่มาตรฐาน GAP จะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรองตามแบบบันทึกการตรวจประเมินเบื้องต้น (ภาคผนวกท้ายเล่ม) โดยมีแนวทางในการตรวจประเมินแต่ละข้อกำหนด ดังนี้

ข้อกำหนดที่ 1

น้ำ

ข้อกำหนดหลัก

1.1 น้ำที่ใช้ในการผลิต ต้องไม่ปนเปื้อนสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผล กรณีที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนให้วิเคราะห์น้ำ (1.1)

พิจารณาด้วยการพินิจและสัมผัสภาชนะ ที่มาของสายน้ำหรือแหล่งน้ำ การไหลผ่าน สถานที่ต่าง ๆ มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนหรือไม่ เช่น ผ่านโรงงานอุตสาหกรรม กองขยะ คอกปศุสัตว์ ชุมชนที่มีบ้านเรือนใกล้แหล่งน้ำหรือทิ้งน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำหรือไม่ ถ้าใช้น้ำฝนถือว่าเป็นน้ำที่มีความปลอดภัยในการผลิต สังเกตมีสิ่งมีชีวิตในน้ำเช่น พืชน้ำ ปลา ฯลฯ (ไม่ใช่เกณฑ์ แต่ถือว่าเป็นดัชนีอย่างหนึ่งที่ชี้วัดว่าน้ำสะอาดหรือไม่)

- หากแหล่งน้ำมาจากแหล่งที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง ใช่
- ถ้าที่มาของแหล่งน้ำมีการปนเปื้อน ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ไม่มี NA

1.2 กรณี ใช้น้ำเสียในการผลิต ต้องมีการบำบัดน้ำเสียก่อนนำมาใช้ในการผลิตพืช (1.2)

กรณีที่จำเป็นต้องใช้น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมหรือน้ำที่มีการปนเปื้อน มีการจัดการน้ำก่อนนำมาใช้หรือไม่ ให้ดูกระบวนการบำบัดน้ำ มีผลวิเคราะห์น้ำหรือไม่

- ถ้ามีการเก็บตัวอย่างน้ำไปวิเคราะห์และมีหลักฐานผลการวิเคราะห์ ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการเก็บตัวอย่างน้ำไปวิเคราะห์ ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง ไม่ใช่
- ถ้าใช้น้ำฝนโดยตรงไม่มีที่กักเก็บน้ำ ใส่เครื่องหมาย / ที่ ช่อง NA

1.3 กรณีผลิตพืชไฮโดรโปนิคส์ต้องเปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอ (1.11)

มีการเปลี่ยนถ่ายน้ำบ่อยครั้งแค่ไหน (อย่างน้อย 1 ครั้ง ในรอบการผลิต) ถ้ามีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่มีการบำบัดอย่างไร ไม่ให้มีการปนเปื้อนจุลินทรีย์สารเคมี

- ถ้ามีการเปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอ หรือมีการลดปริมาณการปนเปื้อนก่อนนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการเปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอ หรือไม่มีการลดปริมาณการปนเปื้อนก่อนนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ได้ปลูกพืชในระบบไฮโดรโปนิคส์ ใส่เครื่องหมาย / ที่ ช่อง NA

1.4 มีการบำรุงรักษาระบบการให้น้ำของการผลิตพืชไฮโดรโปนิคส์ให้สะอาด ตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ (1.12)

ดูระบบการให้น้ำ มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนจุลินทรีย์หรือไม่ เช่น รางปลูก ถังจ่ายสารละลายต้องล้างถัง รางปลูก ก่อนปลูกในรุ่นต่อไป

- ถ้ามีการบำรุงรักษารางปลูกถังจ่ายสารละลายให้สะอาดอยู่เสมอ ใส่เครื่องหมายที่ / ช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการบำรุงรักษา ใส่เครื่องหมาย ที่ช่อง / ไม่ใช่
- ถ้าไม่ได้ปลูกพืชในระบบไฮโดรโปนิคส์ ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง NA

1.5 น้ำล้างสุดท้ายที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยว ต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มหรือเทียบเท่า (1.13)

ถ้ามีการล้างผลผลิต ให้พิจารณาว่าน้ำสุดท้ายที่เอามาล้างผลผลิต ต้องเป็นน้ำที่สะอาด โดยทั่วไปจะใช้น้ำประปา แต่ถ้าเป็นน้ำประปาหมู่บ้านควรพักน้ำไว้ก่อนนำมาใช้ล้างผลผลิต กรณีผักที่ขายทั้งรากด้วย เช่น ผักบุ้ง ผักชี อาจจะใช้น้ำในร่องสวนล้างเฉพาะส่วนรากในเบื้องต้นก่อน แล้วล้างด้วยน้ำประปาสะอาดอีกครั้งหนึ่ง

- ถ้าจำเป็นต้องล้าง และใช้น้ำสะอาดในการล้างน้ำสุดท้าย ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าใช้น้ำที่ไม่สะอาด ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- หากผลิตผลนั้น ๆ ไม่มีความจำเป็นต้องล้าง หรือหากล้างจะเกิดความเสียหาย หรือคู่ค้าไม่อนุญาตให้ล้าง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

ข้อกำหนดรอง

1.1 น้ำที่ใช้ละลายปุ๋ย และวัตถุดิบทรายทางการเกษตร ควรมีคุณภาพที่ดี และไม่ทำให้ประสิทธิภาพปุ๋ย และวัตถุดิบทรายทางการเกษตรลดลง (1.3)

น้ำที่ใช้การละลายสารต่าง ๆ ที่ใช้ในแปลงปลูกหรือจัดการผลิตผลหลังการเก็บเกี่ยว ควรมีคุณภาพและไม่ปนเปื้อนอันตรายในระดับที่ทำให้เกิดอาหารไม่ปลอดภัย นอกจากนี้หากใช้น้ำเพื่อละลายปุ๋ยหรือวัตถุดิบทรายทางการเกษตร ควรมีคุณภาพเหมาะสมโดยพิจารณาจากความเป็นกรด-เบส สี และกลิ่น หากผิดปกติอาจมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการละลายปุ๋ยหรือวัตถุดิบทรายทางการเกษตร

- ถ้าจำเป็นต้องละลายสารต่าง ๆ และใช้น้ำสะอาดในการละลายสารต่าง ๆ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าที่มาของแหล่งน้ำมีการปนเปื้อน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าใช้น้ำที่ไม่สะอาด ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- หากไม่ใช้น้ำในการละลายสารต่าง ๆ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

1.2 มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับความต้องการของพืชและความชื้นของดิน (1.4)

การจัดการน้ำที่เหมาะสมจะส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ รวมถึงรักษาสังแวดล้อม ทั้งนี้ การจัดการน้ำต้องคำนึงถึงชนิดของพืช สภาพภูมิประเทศ เช่น ที่ลุ่ม ที่ดอน ลักษณะของดินและการอุ้มน้ำ เช่น ดินร่วน ดินทราย การให้น้ำสามารถทำได้หลายวิธี เช่น ระบบท่อ ระบบน้ำหยด ระบบน้ำฝอย การทำร่องน้ำ

- ถ้าเกษตรกรทราบวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับพืชที่ปลูก รวมถึงกรณีที่มีและไม่มียงบประมาณในการทำระบบน้ำให้มีประสิทธิภาพ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าเกษตรกรไม่ทราบวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับพืชที่ปลูก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- หากเป็นการปลูกโดยอาศัยน้ำฝนอย่างเดียว ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

1.3 มีวิธีการให้น้ำที่มีประสิทธิภาพเพื่อลดการสูญเสียน้ำและความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ (1.5)

วิธีการให้น้ำกับพืชต้องเป็นไปตามความเหมาะสมกับความต้องการของพืช คำนึงถึงการลดการสูญเสียน้ำและความเสี่ยงที่มีผลต่อผลผลิต สิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ

- ถ้าเกษตรกรทราบวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับพืชที่ปลูก และลดการสูญเสียน้ำรวมถึงกรณีที่มีและไม่มียงบประมาณในการทำระบบน้ำให้มีประสิทธิภาพ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าเกษตรกรไม่ทราบวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับพืชที่ปลูก และลดการสูญเสียน้ำ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- หากเป็นการปลูกโดยอาศัยน้ำฝนอย่างเดียว ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

1.4 มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งานที่เหมาะสม เช่น น้ำจากห้องสุขา น้ำทิ้งต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูก และพื้นที่โดยรอบ (1.6)

มีการจัดการกับน้ำเสียที่เกิดขึ้นโดยมีบ่อบำบัดน้ำหรือบ่อบำบัดน้ำเสียก่อน ทั้งนี้ บ่อบำบัดดังกล่าวไม่ควรอยู่ใกล้แหล่งน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกหรือบ่อบาดาล เนื่องจากน้ำเสียจะมีการซึมเข้าไป ในเส้นทางน้ำและวนกลับเข้าสู่พื้นที่ปลูกได้ การนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่ในการเพาะปลูกจะช่วยประหยัดน้ำและลดค่าใช้จ่าย

- ถ้ากรณีมีห้องสุขาในแปลงปลูก หรือ มีการทิ้งน้ำเสียที่เหมาะสมไม่ทิ้งลงแปลงปลูกพืช หรือสูบน้ำที่ส่งโดยตรงใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้ากรณีมีห้องสุขาในแปลงปลูก หรือ มีการทิ้งน้ำเสียที่ไม่เหมาะสมหรือทิ้งลงแปลงปลูกพืช หรือสูบน้ำที่ส่งโดยตรงทำให้เกิดการปนเปื้อน หรือทำลายสิ่งแวดล้อม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- กรณีไม่มีห้องสุขาในแปลงปลูก หรือ ไม่มีการทิ้งน้ำเสีย ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

1.5 เลือกแหล่งปลูกที่มีปริมาณน้ำเพียงพอที่จะใช้ในการผลิตพืชให้มีคุณภาพ (1.10)

ต้องเลือกพื้นที่ปลูกที่มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อความต้องการของพืช โดยสามารถสอบถามข้อมูลน้ำจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำกักเก็บจากแหล่งน้ำธรรมชาติ หรือมีการจัดหาน้ำกักเก็บไว้ใช้อย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถวางแผนการผลิตพืชชนิดนั้น ๆ ได้

- ถ้าเกษตรกรทราบปริมาณน้ำที่เหมาะสมกับพืชที่ปลูก รวมถึงกรณีที่มีและไม่มียกประมาณในการทำระบบน้ำให้มีประสิทธิภาพ หรือไม่สามารถเลือกพื้นที่ปลูกที่มีปริมาณน้ำเพียงพอได้ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าเกษตรกรไม่ทราบปริมาณน้ำที่เหมาะสมกับพืชที่ปลูก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้นี้ไม่มี NA

ข้อกำหนดที่ 2 พื้นที่ปลูก

ข้อกำหนดหลัก

2.1 พื้นที่ปลูก ต้องไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต (2.1)

หมายถึง ที่ตั้งแปลง รวมถึงโรงเพาะเห็ด และโรงเรือนไฮโดรโปนิกส์ ให้พิจารณาว่าใกล้กองขยะ กองปุ๋ยหมัก สารเคมี/โลหะหนัก จากพื้นที่ข้างเคียงสามารถปนเปื้อนเข้ามาในพื้นที่ปลูกหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพืชที่ให้ผลผลิตติดกับดินตลอดเวลา

- ถ้าไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าว ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าว หรืออยู่ในสภาพที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ไม่มีมาตรการ ควบคุมความเสี่ยง ไม่มีผลวิเคราะห์ดิน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- กรณีปลูกระบบไฮโดรโปนิกส์ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

2.2 กรณีพื้นที่ปลูกเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการบำบัดให้สู่ระดับที่ปลอดภัย (2.2)

กรณีจำเป็นต้องใช้พื้นที่ปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน มีการจัดการเพื่อลดความเสี่ยงหรือไม่ เช่น การไถตากดิน การพักแปลง ปลูกพืชบำรุงดิน ทำแนวกันชน (กรณีมีความเสี่ยงจากแปลงข้างเคียง) เป็นต้น

- ถ้าใช้พื้นที่ปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง มีผลการวิเคราะห์ดินว่ายังสามารถ ใช้งานได้ ใช้เป็นพื้นที่ปลูกได้ ไม่มีโลหะหนัก หรือ จุลินทรีย์ก่อโรคใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าใช้พื้นที่ปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ไม่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง ไม่มีผลวิเคราะห์ดิน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- หากไม่ได้ใช้พื้นที่ที่มีความเสี่ยง (ถ้าข้อ 2.1 ตอบว่า ใช่) ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

2.3 หากใช้สารเคมีที่เข้มข้นหรือราดเพื่อฆ่าเชื้อในดินและวัสดุปลูก ให้บันทึกข้อมูล ชนิดสารเคมี วันที่ใช้ อัตราการใช้ วิธีใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเก็บบันทึก (2.3)

มีการใช้สารเคมีรมหรือราดดินเพื่อฆ่าเชื้อในดิน/วัสดุปลูกหรือไม่ และมีบันทึกหรือไม่

- ถ้ามีการใช้และจดบันทึก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้ามีการใช้แต่ไม่จดบันทึก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่มีการใช้สารเคมีรมหรือราดดิน/วัสดุปลูก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

2.4 พื้นที่ปลูกใหม่ต้องไม่เป็นพื้นที่ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หากมีผลกระทบ ต้องมีมาตรการในการลดหรือป้องกัน ผลเสียที่จะเกิดขึ้น (2.4)

พื้นที่ปลูกใหม่ไม่เป็นพื้นที่ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ถ้าเป็นพื้นที่ลาดชันต้องทำแนวระดับ (ขั้นบันได) หรือปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้าง เน้นเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

- ถ้าเป็นพื้นที่ปลูกใหม่ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือมีมาตรการลดผลกระทบใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าเป็นพื้นที่ปลูกใหม่ มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่มีมาตรการลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ใช่พื้นที่ปลูกใหม่ ทำการเกษตรมานานบนพื้นราบปกติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

2.5 พื้นที่ปลูกต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความลาดชัน และสอดคล้องกับข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (2.11)

อ่านรายละเอียดในตารางการพิจารณาเอกสารเกี่ยวกับที่ดิน เพื่อขอการรับรองมาตรฐานระบบการผลิต GAP และ Organic ในภาคผนวกท้ายเล่ม

- ถ้าเป็นไปตามเงื่อนไข ไร่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่เป็นไปตามเงื่อนไข ไร่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

ข้อกำหนดรอง

2.1 มีการวางแผนแปลง จัดทำแปลง หรือปรับปรุงแปลง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความปลอดภัยอาหาร สิ่งแวดล้อม คุณภาพผลิตผล และสุขภาพความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน (2.5)

ดูการวางแผนแปลงโดยพิจารณาตำแหน่งอาคาร สิ่งก่อสร้างในแปลงปลูก จุดรวบรวมคัดแยกผลผลิต จุดระบายน้ำทิ้งของเสีย กองขยะ จุดทิ้งสารเคมี คอกสัตว์ มีความเหมาะสมหรือไม่ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความปลอดภัยอาหาร สิ่งแวดล้อม พิจารณาว่ามีความเสี่ยงหรือไม่ เช่น หากมีการฉีดพ่นสารเคมีที่แปลงปลูกมีโอกาสที่ลมจะพัดละอองสารเคมีจากแปลงมาที่จุดรวบรวม จุดพักผ่อน หรือที่อยู่อาศัยหรือไม่ น้ำเสียหรือคอกปศุสัตว์มีผลกระทบต่อแปลงผลิตหรือจุดรวบรวมหรือไม่ จุดพักผลิตผลหรือจุดรวบรวมต้องไม่อยู่ใกล้คอกปศุสัตว์ หรือมีมาตรการควบคุมกลิ่น เชื้อโรค สัตว์ พาหะ เป็นต้น

- ถ้าเป็นไปตามข้อกำหนด ไร่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าประเมินแล้ว พบว่า มีความเสี่ยง ไร่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

2.2 มีการดูแลรักษาพื้นที่ที่ปลูกพืชเพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของดิน (2.6)

ควรศึกษาและหาสาเหตุของการเสื่อมโทรมของพื้นที่ปลูก และมีมาตรการในการป้องกันและแก้ไข เช่น การป้องกันการชะล้างของหน้าดิน การปลูกพืชบำรุงดิน เช่น ถั่วลิสง ถั่วบราซิล ถั่วเขียวเลื่อม ถั่วคุดชู ไมยราบไร้หนาม ถั่วฮามาต้า รวมถึงการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

- ถ้าเป็นไปตามข้อกำหนด ไร่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าประเมินแล้ว พบว่า ไม่มีการดูแลรักษาพื้นที่จนเกิดการเสื่อมโทรมของดิน ไร่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

2.3 ปลูกพืชให้เหมาะสมกับชนิดของดิน (2.7)

ก่อนมีการปลูกพืชควรทราบชนิดของดินในพื้นที่ปลูก และควรปลูกพืชที่เหมาะสมกับชนิดของดินในแหล่งนั้น ๆ หรือมีวิธีปฏิบัติในการปลูกพืชต้องมีการบำรุงและปรับปรุงโครงสร้างของดินไม่ให้เกิดการเสื่อมโทรม เช่น ไม่เผาเศษซากพืชหรือวัชพืช ปลูกพืชหมุนเวียน หรือพืชคลุมดิน เช่น ถั่วพุ่ม ถั่วพุ่ม ปอเทือง โสนแอฟริกัน แล้วไถกลบเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินและปรับสภาพดิน รวมถึงมีระบบการให้น้ำที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อป้องกันการชะล้างหน้าดิน

- ถ้าเป็นไปตามข้อกำหนด หรือ ไม่มีการเผาทั้งการเตรียมแปลงปลูก หรือเพื่อการเก็บเกี่ยว ไร่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าประเมินแล้ว พบว่า ปลูกพืชไม่เหมาะสมกับชนิดของดิน และมีการเผา หรือไม่มีการดูแลรักษาพื้นที่จนเกิดการเสื่อมโทรมของดิน ไร่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

2.4 วิธีปฏิบัติในการปลูกพืชไม่มีความเสี่ยงที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม (2.8)

วิธีปฏิบัติในการปลูกพืชต้องมีการบำรุงและปรับปรุงโครงสร้างของดินไม่ให้เกิดการเสื่อมโทรม เช่น ไม่เผาเศษซากพืชหรือวัชพืช ปลูกพืชหมุนเวียนหรือพืชคลุมดิน เช่น ถั่วพุ่ม ถั่วพุ่ม ปอเทือง โสนแอฟริกัน แล้วไถกลบ เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินและปรับสภาพดิน รวมถึงมีระบบการให้น้ำที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อป้องกันการชะล้างหน้าดิน

- ถ้าเป็นไปตามข้อกำหนด หรือ ไม่มีการเผาทั้งการเตรียมแปลงปลูก หรือเพื่อการเก็บเกี่ยว ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าประเมินแล้ว พบว่า มีการเผา หรือ ไม่มีการดูแลรักษาพื้นที่จนเกิดการเสื่อมโทรมของดิน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

2.5 มีการจัดทำรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก โดยระบุชื่อเจ้าของฟาร์ม สถานที่ติดต่อ ชื่อผู้ดูแลแปลง (ถ้ามี) สถานที่ติดต่อ ที่ตั้งแปลงปลูก แผนผังที่ตั้งแปลงปลูก แผนผังแปลงปลูก ชนิดพืชและพันธุ์ที่ปลูก (2.9)

วาดแผนผังแปลงภายในฟาร์ม ระบุ แปลงปลูกพืช แหล่งน้ำ อาคารสิ่งก่อสร้าง ที่อยู่ในฟาร์ม จดรวบรวม/คัดแยกผลผลิต จุดล้างถังฉีดพ่นสารเคมี รวมถึงบ่งชี้แปลงข้างเคียงโดยรอบฟาร์ม อาจจะวาดในสมุดบันทึกหรือบนกระดาน มีการกำหนดรหัสแปลง เพื่อให้สอดคล้องกับการบันทึกการปฏิบัติงาน มีป้ายประจำแปลงที่ระบุข้อมูล เช่น ชื่อเจ้าของแปลง ที่ตั้งแปลง ชนิดพืช พันธุ์พืชที่ปลูก (อาจจะเขียนข้อมูลประจำแปลงไว้ในสมุดบันทึกก็ได้) กรณีที่เป็นแปลงเดียวมีการจัดการเหมือนกันทั้งแปลงไม่ได้แบ่งเป็นแปลงย่อย ๆ ไม่จำเป็นต้องกำหนดรหัสแปลงปลูก

- ถ้ามีการจัดทำรหัสแปลงหรือข้อมูลประจำแปลง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการจัดทำใดๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ไม่มี NA

วัตถุอันตรายทางการเกษตร

ข้อกำหนดหลัก

3.1 ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามคำแนะนำ และ/หรืออ้างอิงคำแนะนำ และ/หรือตามฉลากที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตรต้องหยุดใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรก่อนเก็บเกี่ยว ตามคำแนะนำในฉลากหรือคำแนะนำของทางราชการ กรณีสงสัยให้สุ่มผลิตผลวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลิตผล ถ้าผลวิเคราะห์ ๗ เกินค่ามาตรฐานหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ตรวจสอบหาสาเหตุและแก้ไข รวมทั้งบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน (3.1)

วัตถุอันตรายทางการเกษตร หมายถึง สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โรคพืช (วอ.3) สารชีวภัณฑ์ (วอ.2) ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร หากผลิตใช้เอง หรือผลิตเพื่อใช้ภายในสมาชิกกลุ่มไม่ได้ผลิตเพื่อจำหน่าย กรณีนี้ไม่ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร แต่ต้องบันทึกวิธีการทำโดยละเอียด (เป็นกระบวนการ) ต้องใช้ หยุดใช้ ตามคำแนะนำข้างฉลาก

- ถ้าใช้อย่างถูกต้องตามคำแนะนำ ใช้สารที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร (กรณีผลิตใช้เองไม่ต้องขึ้นทะเบียน) ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าใช้ไม่ถูกต้อง ใช้สารที่ไม่ขึ้นทะเบียน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ใช้สารใดๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ ช่อง NA

3.2 ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก ตาม พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (วอ.4) (3.2)

ต้องไม่ใช้หรือมีในครอบครอง วอ.4 (ดูรายชื่อสารเคมีที่ห้ามใช้จากภาคผนวก) ให้สังเกตในท้องเก็บสารเคมีของเกษตรกรว่ายังแอบใช้ วอ.4 อยู่หรือไม่ เช่น เมทามิโดฟอส ซีพีเอ็น โมโนโครโทฟอส เป็นต้น

- ถ้าไม่มี วอ.4 ในครอบครอง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้ามี วอ.4 ใส่เครื่องหมาย / ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

3.3 กรณีผลิตเพื่อส่งออกใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามที่ประเทศคู่ค้ากำหนด (3.3)

กรณีผลิตเพื่อการส่งออกต้องมีรายการสื่อสารเคมีที่ประเทศคู่ค้าอนุญาตหรือห้ามใช้ และหากสารเคมีใดไม่อนุญาตให้ใช้ต้องห้ามใช้โดยเด็ดขาด

- ถ้าไม่ใช้สารเคมีต้องห้ามที่ประเทศคู่ค้ากำหนด ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้ามีการใช้สารเคมีที่ห้ามใช้ที่ประเทศคู่ค้ากำหนด ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ได้ผลิตเพื่อการส่งออก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

3.4 วัดอุณหภูมิการเกษตรที่ใช้ไม่หมดในคราวเดียว ต้องปิดฝาให้สนิทและเก็บในสถานที่เก็บวัตถุดิบการเกษตร หากเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุต้องระบุข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้อง (3.8)

การใช้วัตถุดิบการเกษตรในแต่ละครั้ง ถ้าเหลือจัดเก็บอย่างไร ไว้ที่ไหน หากมีการเปลี่ยนถ่ายขวดต้องทำฉลากขึ้นมาใหม่ ระบุชื่อการค้า ชื่อสามัญ ชนิดพืช ป้องกันกำจัดศัตรูพืช อัตราการใช้ ระยะตกค้าง และเก็บในสถานที่เก็บเฉพาะอย่างเหมาะสม ทั้งสารเคมีและชีวภัณฑ์

- ถ้ามีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าใช้หมดในครั้งเดียวหรือไม่ใช้สารใด ๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ ช่อง NA

3.5 มีการจัดเก็บวัตถุดิบการเกษตรและสารเคมีชนิดต่าง ๆ ในสถานที่ที่เป็นสัดส่วนและมีโครงสร้างเหมาะสมมิดชิด เพื่อป้องกันการปนเปื้อน (3.9)

มีสถานที่เก็บวัตถุดิบการเกษตรเป็นสัดส่วนปลอดภัยต่อผู้อยู่อาศัย ไม่ปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม ผลผลิต และจัดเก็บวัตถุดิบการเกษตรอย่างเป็นหมวดหมู่ เช่น สารกำจัดแมลง โรคพืช ฮอริโมน วัชพืช ฯลฯ ไม่ปะปนกัน

- ถ้ามีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ใช้สารใด ๆ เลย หรือใช้หมดในครั้งเดียว หรือจางหมดรวมทั้งค่าแรง และค่าสารเคมี ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง NA

3.6 มีการกำจัดสารเคมีที่เหลือจากการผสมหรือไม่ใช้แล้ว ในลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลผลิตและสิ่งแวดล้อม (3.11)

การกำจัดสารเคมีที่เหลือไม่ควรนำไปทิ้งลงในแม่น้ำโดยตรงหรือในดินที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำใต้ดิน เนื่องจากทำให้เกิดการปนเปื้อนในน้ำที่จะนำไปใช้ในการเพาะปลูก และอาจปนเปื้อนไปยังผลผลิตและสิ่งแวดล้อม การกำจัดสารเคมีที่เหลืออาจทำได้โดยการเทสารเคมีลงบ่อซีเมนต์ที่มีทรายรองด้านล่างและมีฝาปิด เพื่อป้องกันการระเหยและสัตว์คุ้ยเขี่ย

- ถ้ามีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ใช้สารใด ๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง NA

3.7 สารเคมีอื่น เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร ให้ใช้เก็บ และกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลผลิตและสิ่งแวดล้อม (3.12)

ควรมีการจัดเก็บแยกจากวัตถุดิบการเกษตร ปุ๋ย หรือสารที่ใช้ในกระบวนการผลิตให้ชัดเจน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนไปยังผลผลิตทั้งทางตรงหรือทางอ้อม เช่น การปนเปื้อนของจระเข้บนอุปกรณ์ที่สัมผัสกับผลผลิต การจัดการ จัดเก็บ และกำจัดสารเคมี ควรอยู่ห่างจากบริเวณเก็บรักษาหรือขนส่งผลผลิตเพื่อลดความเสี่ยงของการปนเปื้อน

- ถ้ามีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ใช้สารใด ๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง NA

3.8 มีการทำความสะอาดเครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ภายหลังการใช้ทุกครั้งและกำจัดน้ำล้างด้วยวิธีที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลผลิตและสิ่งแวดล้อม (3.13)

อุปกรณ์การพ่นสารเคมี สารชีวภัณฑ์ทุกชนิด ทุกประเภท หลังใช้งานต้องทำความสะอาดทุกครั้งไม่เหลือทิ้งไว้ข้ามคืน น้ำล้างต้องทิ้งในจุดทิ้งสารเคมี เฉพาะที่กำหนดไว้ในแปลง/ฟาร์ม/สวน ที่ไม่ไหลออกสู่แหล่งน้ำ หรือแปลงปลูกพืช หรือบริเวณที่อยู่อาศัย ถ้าจางหมดต้องควบคุมกำกับดูแลให้ผู้รับจ้างปฏิบัติตามข้อกำหนดด้วยเช่นกัน

- ถ้ามีการทำความสะอาดและทิ้งน้ำล้างในที่ทิ้งสารเคมีเฉพาะ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการล้างหรือไม่ทิ้งน้ำล้างในที่ทิ้งสารเคมีเฉพาะ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ใช้สารใด ๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ ช่อง NA

3.9 ผู้ปฏิบัติงานและผู้ควบคุมต้องมีความรู้ในการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง ต้องรู้จักศัตรูพืช การเลือกชนิดและอัตราการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร การเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ และต้องมีคุณสมบัติตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง (3.17)

สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน/ผู้ควบคุม/เจ้าของสวน ต้องตอบคำถาม หรือเล่าได้อย่างถูกต้อง ดังนี้

- รู้จักว่ามีศัตรูพืชชนิดใดบ้างเข้าทำลายพืชที่ปลูก (ทั้งโรค แมลง และวัชพืช)
- อัตราการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร
- ปริมาณที่ใช้ต่อพื้นที่
- ระยะเวลาหยุดใช้สารเคมีก่อนการเก็บเกี่ยว
- ต้องล้างภาชนะบรรจุ 3 ครั้ง แล้วเทกลับในถังฉีดพ่น (กรณีใช้หมดขวด)
- บอกขั้นตอนวิธีการผสมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- มีการจัดการให้เกิดความปลอดภัยในขณะผสมและฉีดพ่นสารเคมี
- วิธีการเดินฉีดพ่นทำอย่างไร ทำได้อย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่
 - ถ้ามีความรู้ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าไม่มีความรู้ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ถ้าไม่ใช้สารใดๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ ช่อง NA

3.10 ผู้ปฏิบัติงานและผู้ควบคุมต้องมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือสารเคมี และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น (3.18)

- สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานว่ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการใช้สารเคมี เช่น สวมถุงมือ หมวก เสื้อผ้า รองเท้า ปั่นเหนือลม อ่านฉลาก คู่มือลักษณะ ข้างภาชนะบรรจุ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ตามที่ระบุข้างฉลากหรือไม่
- คู่มือปฏิบัติเพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ หรือหลักฐานการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันตนเองจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร
 - ถ้ามีความรู้ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ถ้าไม่ใช้สารใดๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ ช่อง NA

ข้อกำหนดรอง

3.1 เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมี และอุปกรณ์ หัวฉีด และวิธีการพ่นที่ถูกต้อง (3.5)

เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ถูกต้อง เช่น หัวฉีดใบพัด หัวกลม วิธีการพ่น สารเคมีที่ถูกต้อง ตรวจสอบเครื่องพ่นสารเคมีให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งาน ถ้าจำเป็นจะต้องควบคุมกำกับดูแลให้ผู้รับจ้างปฏิบัติตามข้อกำหนดด้วยเช่นกัน

- ถ้าแสดงให้ทราบได้ว่าปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าแสดงให้ทราบไม่ได้ หรือไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ใช้สารใดๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ ช่อง NA

3.2 ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือสารเคมีอื่นมากกว่าสองชนิดผสมกัน เว้นแต่จะเป็นคำแนะนำของหน่วยงานราชการ (3.6)

หากต้องการผสมสารเคมีมากกว่า 2 ชนิด ควรปฏิบัติตามคำแนะนำจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและมีข้อมูลรับรองด้านความปลอดภัย

- ถ้ามีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง หรือใช้ตามคำแนะนำของหน่วยงานราชการ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ใช้สารใด ๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง NA

3.3 มีการใช้ระบบการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานที่เหมาะสมเพื่อลดการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร (3.7)

ระบบจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (integrated pest management; IPM) คือ การวางแผนควบคุม ป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบบูรณาการ โดยผสมผสานเทคนิคการจัดการหลายวิธีเข้าด้วยกันอย่างมีหลักการ และมีพื้นฐานอยู่บนความรู้ ความเข้าใจในระบบนิเวศของศัตรูพืชเพื่อลดจำนวนประชากรศัตรูพืช โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม และใช้สารเคมีให้น้อยที่สุด ทั้งนี้ IPM มีหลักปฏิบัติสำคัญ 4 ข้อ ดังนี้

- 1) การปลูกพืชให้แข็งแรง
- 2) การอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ
- 3) การสำรวจตรวจแปลงสม่ำเสมอ
- 4) เกษตรกรต้องเข้าใจในระบบนิเวศในแปลงของตน

เกษตรกรสามารถเลือกใช้เทคนิคการจัดการให้เหมาะสมกับศัตรูพืชโดยการผสมผสานวิธีการต่างๆ สามารถแบ่งเป็นกลุ่มได้ 7 วิธี ดังนี้

- 1) วิธีการทางเขตกรรม
- 2) วิธีกล
- 3) วิธีทางฟิสิกส์
- 4) ชีววิธี
- 5) การควบคุมด้วยเทคนิคการใช้แมลงเป็นหมัน
- 6) การใช้สารธรรมชาติ
- 7) การใช้สารเคมี

- ถ้ามีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง หรือใช้วิธีอื่นเพิ่มเติมจากการใช้สารเคมี เช่น การกำจัดวัชพืชโดยการถาก การถอน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

3.4 ไม่เก็บสารเคมีชนิดเหลวอยู่บนชั้นที่เหนือกว่าสารเคมีชนิดผงหรือมีลักษณะเป็นผง (3.10)

หากสารเคมีชนิดเหลวเก็บไว้เหนือสารเคมีชนิดผง เมื่อสารเคมีชนิดเหลวหกหรือมีการรั่วไหล จะทำให้เกิดการปนเปื้อนของผงเคมีด้านล่าง เนื่องจากหากสารเคมีผสมรวมกันจะทำให้สารเคมีเสื่อมคุณภาพ หรือเกิดปฏิกิริยาทางเคมีเมื่อมีการนำไปใช้จะทำให้ไม่ทราบว่าสารเคมีดังกล่าวมีการปนเปื้อน

- ถ้ามีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่มีการเก็บสารใด ๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง NA

3.5 ภาชนะบรรจุวัตถุดิบทรายทางการเกษตรหรือภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้หมดหรือไม่ใช้แล้ว ควรทำลาย เพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้ หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้องตามข้อกำหนดหรือข้อแนะนำของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (3.14)

- ภาชนะบรรจุสารเคมีที่หมดแล้วกำจัดอย่างไร เก็บไว้ที่ไหน ทำลายเพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้หรือไม่
- ภาชนะบรรจุต้องล้างอย่างน้อย 3 ครั้ง แล้วเก็บไว้ในที่เฉพาะ ไม่อยู่บริเวณที่อยู่อาศัย ไม่ใกล้แหล่งน้ำ ถ้าห้องเก็บสารเคมีมีขนาดกว้างพออาจแบ่งโซนเป็นที่จัดเก็บได้ ถัง แกลลอนพลาสติก ถังเหล็ก ถังกระดาด ให้อยู่ในสภาพที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก เช่น เจาะรู
 - ถ้ามีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ถ้าไม่ใช้สารใด ๆ เลย หรือจ้างเหมาโดยผู้รับจ้างต้องไม่ทิ้งหรือทำลายภาชนะบรรจุไว้ในแปลง ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง NA

3.6 วัตถุดิบทรายทางการเกษตรและสารเคมีที่เสื่อมสภาพหรือหมดอายุ ควรเก็บในสถานที่เฉพาะและทำลาย เพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้ หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้องตามข้อกำหนดหรือข้อแนะนำของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (3.15)

- วัตถุดิบทรายทางการเกษตรที่มีอายุเกิน 5 ปี อาจเสื่อมสภาพ
- ตรวจสอบเลขทะเบียนวัตถุดิบทรายทางการเกษตร โดยใช้แอปพลิเคชัน DOA Agri Factor
- สอบถามวิธีการปฏิบัติ (ทำลายภาชนะบรรจุ)
 - ถ้าปฏิบัติอย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ถ้าไม่ใช้สารใดๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง NA

3.7 ผู้ใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตรต้องสวมเสื้อผ้ามิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากสารพิษ (3.19)

- สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานขณะปฏิบัติงานแต่งกายอย่างไร และมีอุปกรณ์อะไรบ้าง อาจจะให้สาธิต การแต่งกายขณะปฏิบัติงาน แนะนำให้ถ่ายรูป/วิดีโอ ขณะปฏิบัติงานเก็บเอาไว้เป็นหลักฐาน
- ต้องสวมเสื้อผ้าให้มิดชิด (เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว) มีอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ได้แก่ หน้ากากหรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก แว่นตา และสวมรองเท้าที่ป้องกันอันตรายจากสารพิษได้ (รองเท้าวางในขากางเกง)
 - ถ้ามีการป้องกันตนเองขณะใช้สารได้อย่างเหมาะสม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าไม่มีการป้องกัน ไม่เหมาะสม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ถ้าไม่ใช้สารใดๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง NA

3.8 ผู้พันวัตถุดิบทรายทางการเกษตรให้อยู่เหนือลมตลอดเวลา ระมัดระวังฟุ้งกระจายสู่ตนเอง และไปปนเปื้อนแปลงใกล้เคียงและสิ่งแวดล้อม (3.20)

ผู้พันวัตถุดิบทรายทางการเกษตรควรอยู่เหนือลมตลอดเวลา เพื่อป้องกันไม่ให้วัตถุดิบทรายทางการเกษตรปลิวสู่ผู้พันเอง และผู้ปฏิบัติงานอื่น ควรหลีกเลี่ยงการพ่นเมื่อลมพัดแรงหรือเกิดลมทวน รวมถึงไม่พ่นจนละอองฟุ้งกระจายไปยังแปลงข้างเคียงหรือสิ่งแวดล้อมได้ ทั้งนี้อาจแจ้งบริเวณข้างเคียงก่อนการพ่นสารไม่แนะนำให้พันวัตถุดิบทรายทางการเกษตรในช่วงเวลาที่พืชออกดอกและดอกบาน หากจำเป็นต้องใช้ในช่วงเวลาดังกล่าว ต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง

- ถ้าปฏิบัติอย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ใช้สารใดๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ช่อง NA

3.9 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน (3.22)

มีชุดปฐมพยาบาล เช่น น้ำยาล้างแผล แอลกอฮอล์ล้างแผล น้ำสะอาด สบู่ เพื่อใช้ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และเก็บไว้ในสถานที่เฉพาะ เพื่อสะดวกต่อการนำมาใช้งานเมื่อเกิดเหตุ และควรมีผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ด้านการปฐมพยาบาลด้วย

- ถ้ามีชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นอยู่ที่บ้าน หรือแปลงปลูก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

ข้อกำหนดที่ 4

การจัดการกระบวนการผลิต ก่อนการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนดหลัก

4.1 มีการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดินที่ปลอดภัยต่อผลิตผลและการบริโภค โดยปุ๋ยที่ใช้ต้องขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตร (4.6)

ควรมีการปฏิบัติเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนในผลิตผล ดังนี้

1. ไม่ควรใช้ปุ๋ยใกล้ระยะเวลาเก็บเกี่ยวผลิตผล เนื่องจากอาจเกิดการตกค้างในผลิตผลได้
2. ไม่ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ให้สัมผัสโดยตรงกับพืช เช่น พืชกินใบ อาจจะปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์
3. กรณีที่ซื้อปุ๋ยอินทรีย์มาใช้ ต้องมั่นใจว่าเป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่หมักสมบูรณ์ หรือปุ๋ยมูลสัตว์ต้องแห้งและไม่มีการปนเปื้อนเศษวัสดุ เช่น เศษแก้ว โลหะ เป็นต้น
4. ปุ๋ยที่ใช้ต้องขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตร
 - ถ้าใช้ปุ๋ยที่ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตร และปฏิบัติได้ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าใช้ปุ๋ยที่ไม่ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตร และปฏิบัติไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ถ้าไม่ใช้ปุ๋ยและสารใดๆ เลย ใส่เครื่องหมาย / ที่ ช่อง NA

4.2 หากเกษตรกรทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในฟาร์ม ปุ๋ยอินทรีย์ต้องผ่านกระบวนการหมักหรือย่อยสลายโดยสมบูรณ์ และบันทึกข้อมูลที่ระบุวิธีการ วันที่ และระยะเวลาที่ใช้ในการหมักปุ๋ย (4.7)

หากมีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในฟาร์มควรคำนึงถึงความเสี่ยงด้านจุลินทรีย์และเคมีที่ปนเปื้อนมากับวัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการผลิตปุ๋ย ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานควรบันทึกแหล่งที่มา ส่วนผสม วิธีการ วันที่ และช่วงเวลาทำปุ๋ยอินทรีย์ และการหมักปุ๋ย ต้องสมบูรณ์เพื่อไม่ให้ผลิตผลเกิดการปนเปื้อนของจุลินทรีย์

- ถ้าปฏิบัติอย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ได้ทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในฟาร์ม ใส่เครื่องหมาย / ที่ ช่อง NA

4.3 ไม่ใช้สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย (4.8)

ต้องไม่ใช้สิ่งขับถ่าย (อุจจาระหรือปัสสาวะ) ของคนมาเป็นปุ๋ย

- ถ้าไม่มีการใช้ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้ามีการใช้ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

4.4 พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้ายปุ๋ย และสารปรับปรุงดิน หรือพื้นที่สำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วน ไม่ปนเปื้อน สู่พื้นที่ปลูกและแหล่งน้ำ (4.9)

- เป็นสัดส่วน
- ไม่เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกและแหล่งน้ำ
- หากมีการทำปุ๋ยอินทรีย์ในแปลงปลูก ต้องแยกเป็นสัดส่วน มีการจัดการไม่ให้น้ำจากกองปุ๋ยหมักไหลสู่แปลงปลูก เช่น ทำในบ่อซีเมนต์ การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรในแต่ละครั้ง ถ้าเหลือจัดเก็บอย่างไร ไว้ที่ไหน หากมีการเปลี่ยนถ่ายขวด ต้องทำฉลากขึ้นมาใหม่ ระบุชื่อการค้า ชื่อสามัญ ชนิดพืช ป้องกันกำจัดศัตรูพืช อัตราการใช้ ระยะตกค้าง และเก็บในสถานที่เก็บเฉพาะอย่างเหมาะสม ทั้งสารเคมีและชีวภัณฑ์
 - ถ้ามีพื้นที่เหมาะสมไม่เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและแหล่งน้ำ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าพื้นที่ไม่เหมาะสม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ถ้าไม่มีการผลิตใช้เอง หรือซื้อมาใช้แล้วหมดไป ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

4.5 กรณีผลิตพืชไฮโดรโปนิคส์ ต้องมีการเฝ้าระวังและมีบันทึกข้อมูลการผสม การใช้ และกำจัดสารละลายธาตุอาหารพืช หากประเทศคู่ค้ามีข้อกำหนดปริมาณไนเตรตในผลิตผล ให้มีการควบคุมปริมาณสารตกค้างไม่ให้เกินค่ามาตรฐาน ของประเทศคู่ค้า (4.11)

- บันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช (ถ้าอยู่ในคอมพิวเตอร์ต้องมีการจัดพิมพ์เป็นเอกสารให้ตรวจสอบได้)
- บันทึกการผสม การใช้ และกำจัดสารละลายธาตุอาหาร
- การกำจัดสารละลายธาตุอาหารพืช สามารถทิ้งในแปลงปลูกพืชอื่น (หญ้า, ไม้ผล) เพื่อใช้เป็นธาตุอาหาร แต่ต้องไม่ทำให้เกิดความเป็นพิษต่อพืชนั้นได้ หรือใช้ประโยชน์อื่น ๆ ต้องไม่ทิ้งในแหล่งน้ำสาธารณะ
 - ถ้ามีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ถ้าไม่ได้ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

ข้อกำหนดรอง

4.1 เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ ต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ตรงตามพันธุ์ ตามความต้องการของตลาด (4.3)

เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ ควรซื้อจากแหล่งที่น่าเชื่อถือและสามารถตามสอบได้ โดยระบุปริมาณ วันเดือนปี ที่ซื้อ หรือเก็บสำเนาใบเสร็จที่เกี่ยวข้องกับการซื้อเมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ หรือมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน หากผลิตผลที่ผลิตได้ไม่ตรงตามที่ระบุไว้

- ถ้ามีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง หรือเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

4.2 ไม่ปลูกพืชชนิดที่เป็นพิษต่อการบริโภค ยกเว้นมีข้อมูลในการบริโภคที่ถูกต้องของพืชนั้น (4.4)

ไม่ปลูกพืชที่มีพิษต่อการบริโภค นอกจากจะมีข้อมูลแนะนำการบริโภคที่ถูกต้องซึ่งได้จากคำแนะนำของหน่วยงานราชการ หลักวิชาการที่ถูกต้อง ประวัติการบริโภค หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เนื่องจากพืชบางชนิด มีสารพิษ เช่น มันสำปะหลัง หน่อไม้ ผักไชยา (คะน้าเม็กซิโก) ที่มีไซยาไนด์ จำเป็นต้องมีวิธีเตรียมก่อนการบริโภคอย่างถูกต้อง เช่น การใช้ความร้อน เพื่อลดหรือกำจัดสารพิษดังกล่าว

- ถ้ามีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

4.3 หากมีการคลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ด้วยวัตถุอันตรายทางการเกษตร ให้ใช้ตามวิธีการและอัตราตามคำแนะนำบนฉลาก ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร และบันทึกข้อมูลไว้ (4.5)

สอบถามว่ามีการคลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ด้วยตนเองหรือไม่ ถ้ามีการคลุกให้ปฏิบัติตามฉลาก และบันทึกการใช้สารเคมี ที่ใช้คลุก/เคลือบเมล็ด

- บันทึกข้อมูลการใช้สารละลายธาตุอาหารพืช (ถ้าอยู่ในคอมพิวเตอร์ต้องมีการจัดพิมพ์เป็นเอกสารให้ตรวจสอบได้)
- บันทึกการผสม การใช้ และกำจัดสารละลายธาตุอาหาร
- การกำจัดสารละลายธาตุอาหารพืช สามารถทิ้งในแปลงปลูกพืชอื่น (หญ้า, ไม้ผล) เพื่อใช้เป็นธาตุอาหาร แต่ต้องไม่ทำให้เกิดความเป็นพิษต่อพืชนั้นได้ หรือใช้ประโยชน์อื่น ๆ ต้องไม่ทิ้งในแหล่งน้ำสาธารณะ
- ถ้ามีการคลุกสารเคมีและจดบันทึก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้ามีการคลุกสารเคมีแต่ไม่จดบันทึก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าใช้กิ่งพันธุ์ไม่ได้คลุกเมล็ด ชื่อเมล็ดพันธุ์ควบคุมที่ซื้อจากบริษัท ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

4.4 ใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมต่อพืชที่ปลูกในอัตราตามคำแนะนำบนฉลาก หรือตามผลวิเคราะห์ดิน หรือคำแนะนำของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง (4.10)

ควรเลือกใช้ปุ๋ยที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสารปรับปรุงดินที่มีคุณภาพ โดยใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับชนิดพืชที่ปลูกและใช้ในอัตราตามคำแนะนำบนฉลากหรือตามคำแนะนำของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง หรือคำแนะนำทางวิชาการ หรือควรวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินก่อนการผลิต

- ถ้ามีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ใช้ปุ๋ย ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

4.5 มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสัดส่วนปลอดภัย และง่ายต่อการนำไปใช้งาน

มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสัดส่วนปลอดภัยไม่ทำให้เกิดอันตรายกับเกษตรกรหรือผู้ปฏิบัติงาน หรือครอบครัว และเก็บเป็นระเบียบให้ง่ายต่อการนำไปใช้งาน

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

4.6 มีการตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรงในการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม (4.15)

- ตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ใช้
- ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่ให้มีสภาพพร้อมใช้งาน
- กรณีจ้างเหมาที่ใช้เครื่องมือของผู้รับจ้าง เกษตรกรต้องมีวิธีการควบคุมตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
 - ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ข้อนี้นี้ไม่มี NA

4.7 มีการทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรทุกครั้งก่อนการใช้งาน และหลังใช้งาน (4.16)

ควรทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร ก่อนการใช้งานและหลังใช้งานเสร็จแล้วทุกครั้ง วิธีการทำความสะอาด ขึ้นกับชนิดของเครื่องมือและอุปกรณ์ โดยต้องมีการทำความสะอาดอย่างเหมาะสมที่สามารถป้องกันการปนเปื้อนอันตราย ทั้งทางเคมีและชีวภาพได้ สำหรับการเลือกใช้สารเคมีทำความสะอาดหรือฆ่าเชื้อ ควรเลือกใช้ตามคำแนะนำของหน่วยงานราชการ หรือข้อมูลทางวิชาการ

- ถ้ามีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้นี้ไม่มี NA

4.8 มีการจัดการการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า (4.17)

มีวิธีจัดการระบบการผลิตให้ตรงตามความต้องการของผู้รับซื้อผลผลิตอย่างไร

- ถ้ามีการจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการจัดการ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าผู้รับซื้อไม่กำหนด ให้เป็น NA

4.9 ส่วนของพืชที่มีศัตรูพืชเข้าทำลายให้กำจัดด้วยวิธีและในสถานที่ที่เหมาะสมหรือตามคำแนะนำของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (4.18)

ชิ้นส่วนของพืชที่มีโรคและแมลงเข้าทำลายต้องมีการจัดการและกำจัดโดยเก็บออกจากแปลงปลูก และนำไปเผาหรือกำจัด ตามคำแนะนำของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การกำจัดต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้เตาเผาที่ลดการปล่อยควันสู่ชั้นบรรยากาศ

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่มีส่วนของพืชที่มีศัตรูพืชเข้าทำลาย ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

4.10 แยกประเภทของเสีย และสิ่งของที่ไม่ใช้หรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตให้ชัดเจน มีที่ทิ้งขยะเพียงพอ หรือระบุจุดทิ้ง รวมถึงมีการลดของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต (4.19)

- ของเสียที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการผลิต เช่น กิ่ง ใบ หรือผลจากการตัดแต่ง ควรมีจุดทิ้งให้ชัดเจน แยกออกจากจุดทิ้ง สิ่งของที่ไม่ใช้หรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต เช่น ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือปุ๋ยที่ไม่ใช้แล้ว

- ที่ทิ้งขยะควรมีปริมาณเพียงพอ และกระจายตามจุดที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการปนเปื้อนต่อสิ่งแวดล้อม หรือการนำของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตควรนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น กิ่ง ใบ หรือผลจากการตัดแต่ง นำมาทำปุ๋ยหมัก หรืออาหารสัตว์

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่มีการเก็บของเสียไว้ หรือทิ้งทันที ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

ข้อกำหนดที่ 5

การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติ หลังการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนดหลัก

5.1 ต้องเก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีอายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมโดยผลิตผลมีคุณภาพตามความต้องการของตลาดหรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า (5.1)

พิจารณาวิธีการเก็บเกี่ยวผลิตผลตามความต้องการของตลาด หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า คุณภาพของผลิตผลที่มีการตกลงซื้อขายระหว่างเกษตรกรกับคู่ค้า อายุของผลผลิตที่สามารถเก็บเกี่ยวได้

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ไม่ใช่
- ข้อนี้นี้ ไม่มี NA

5.2 การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติตามถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน (5.2)

ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ถึงการปนเปื้อนในผลิตผลขณะเก็บเกี่ยว และมีมาตรการปฏิบัติอย่างไร ดูวิธีการเก็บเกี่ยวอาจให้สาธิตให้ดู ถ้าจำเป็นจะต้องควบคุมกำกับดูแล

- ถ้ามีการปฏิบัติ ถูกต้อง มีการป้องกันการปนเปื้อน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้อง ไม่มีการป้องกันการปนเปื้อน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้นี้ ไม่มี NA

5.3 ต้องใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ เพื่อป้องกันการชำรุดหรือเป็นรอยตำหนิของผลิตผลเนื่องจากการเก็บเกี่ยว (5.4)

ควรเลือกใช้เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บเกี่ยว และภาชนะบรรจุผลิตผลที่สะอาดและเหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนทั้งเคมีและจุลินทรีย์และไม่ให้เกิดความเสียหายต่อคุณภาพของผลิตผล เช่น รอยชำรุด รอยตำหนิ หรือบาดแผล

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าเป็นผลิตผลที่มีเปลือกหนา เช่น พักทอง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

5.4 ต้องคัดแยกผลิตผลด้วยคุณภาพกับผลิตผลที่มีคุณภาพออกจากกัน รวมถึงมีวิธีการใช้ประโยชน์หรือการจัดการผลิตผลที่ด้วยคุณภาพ (5.6)

ผลิตผลที่ด้วยคุณภาพหรือไม่เป็นไปตามข้อกำหนด ควรแยกภาชนะบรรจุให้ชัดเจนและแสดงฉลาก เพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น นำไปแปรรูป หรือเป็นอาหารสัตว์ ทั้งนี้ควรป้องกันไม่ให้มีการปะปนกับผลิตผลที่มีคุณภาพ

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าขายเหมาไม่มีการคัดแยกเลย ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

5.5 กรณีมีการจัดชั้นคุณภาพและขนาดก่อนจำหน่าย ให้แยกคุณภาพและขนาดของผลิตผลตามข้อกำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตรที่กำหนดสำหรับผลิตผลแต่ละชนิด หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า (5.7)

พิจารณาว่ามีการคัดแยกชั้นคุณภาพและขนาดของผลิตผล ตามข้อกำหนดของคู่ค้าหรือไม่ มีการคัดแยกผลิตผลที่ไม่ได้คุณภาพ เช่น มีโรค แมลง เน่า เสีย เสื่อมสภาพ ออกหรือไม่

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าคู่ค้ากำหนดว่าไม่ต้องคัดแยก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

5.6 ต้องแยกภาชนะบรรจุของเสีย สารเคมี และวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจน จากภาชนะบรรจุผลิตผลในการเก็บเกี่ยว และการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน (5.8)

พิจารณาการใช้ภาชนะบรรจุที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย ให้แยกจากภาชนะที่บรรจุสารเคมี และวัตถุอันตรายอื่นอย่างชัดเจนจากภาชนะบรรจุผลิตผล เพื่อป้องกันการปนเปื้อนซึ่งอาจแยกรูปร่าง หรือสี เพื่อแสดงให้เห็นว่าไม่มีการใช้ภาชนะร่วมกันจนเกิดความเสี่ยง และควรมีป้ายชี้บ่งว่าแบบใด หรือสีใด มีไว้ทำอะไร

- ถ้าถ้ามีการแยกชัดเจน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการแบ่งแยก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้นี้ ไม่มี NA

ข้อกำหนดรอง

5.1 กรณีวิธีเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยวทำให้เกิดกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ ควัน ผุ่น และเสียงรบกวน ให้มีมาตรการเพื่อลดผลกระทบต่อบริเวณข้างเคียง (5.3)

วิธีการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยวต้องไม่ทำให้เกิดกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ ควัน ผุ่น เช่น การไม่เผาตอซัง การไม่ปล่อยให้ผลิตผลเน่าเสียอยู่ในแปลง และไม่เกิดเสียงรบกวนต่อบริเวณข้างเคียง

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าการเก็บเกี่ยวโดยปกติของพืชชนิดนั้น ๆ ไม่ทำให้เกิดกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ ควัน ผุ่น และเสียงรบกวน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

5.2 ผลผลิตที่มีการคัดเลือกหรือบรรจุในแปลงปลูกแล้วให้มีการป้องกันการปนเปื้อนจากอันตราย และไม่วางผลิตผลสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง หากมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค (5.5)

ดูวิธีการวางผลผลิต สอบถามมาตรการป้องกันการปนเปื้อนผลผลิตที่มีการคัดเลือก หรือบรรจุแล้ว และไม่วางสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง การเก็บเกี่ยวและบรรจุพืชบางชนิดที่ต้องทำอย่างรวดเร็วในแปลง โดยตัดและจัดเรียงใส่ถุงบรรจุภายในแปลงทันที ต้องมีวัสดุรองพื้นไม่ให้ถุงหรือตะกร้าสัมผัสพื้นดินโดยตรง

- ถ้ามีการป้องกันการปนเปื้อน ใส่เครื่องหมาย / ช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการป้องกันการปนเปื้อน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

5.3 อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรง ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน (5.9)

- อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ อุปกรณ์การเก็บเกี่ยว และหลังเก็บเกี่ยว ที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรง ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนและทำความสะอาดง่าย เช่น พลาสติก หรือมีวัสดุรองที่สะอาด หรือมีมาตรการจัดการไม่ให้เกิดการปนเปื้อน
- วัสดุที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรงที่ห้ามใช้ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์ ถุงปุ๋ยใช้แล้ว ถุงบรรจุสารเคมี เมล็ดพันธุ์ อาหารสัตว์ หากมีความเสี่ยงให้พิจารณาเป็นกรณีไป เช่น พืชที่บริโภคทั้งผล ผัก
 - ถ้ามีการใช้อุปกรณ์ภาชนะบรรจุที่สะอาด ไม่ก่อการปนเปื้อนกับผลิตผล ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้ามีการใช้อุปกรณ์ภาชนะบรรจุที่ไม่สะอาด และทำให้เกิดการปนเปื้อน กับผลิตผล ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ข้อนี้ ไม่มี NA

5.4 ดูแลรักษาอุปกรณ์และภาชนะบรรจุให้สะอาด และให้มีสภาพพร้อมใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ (5.10)

- ภาชนะบรรจุต้องทำจากวัสดุที่ไม่เป็นพิษ ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนทางเคมี เช่น ไม่ใช่ถุงดำ กระดาษหนังสือพิมพ์
- หลีกเลี่ยงการใช้ภาชนะบรรจุที่ทำจากวัสดุไม้ เนื่องจากพื้นผิวอาจปนเปื้อนเชื้อราหรือจุลินทรีย์ได้ หากจำเป็นต้องใช้ ต้องมีการทำความสะอาดและฆ่าเชื้ออย่างเหมาะสม และก่อนปฏิบัติงานควรตรวจสอบความสะอาดสภาพความพร้อมในการใช้งานเพื่อป้องกันการปนเปื้อน
 - สำหรับวัสดุรองภายในภาชนะบรรจุ เช่น ฟาง ใบตอง พลาสติก ผู้ปฏิบัติงานต้องมั่นใจว่าวัสดุที่ใช้มีความสะอาด ไม่ปนเปื้อนและสามารถป้องกันการกระแทกที่ทำให้เกิดการชำรุดของผลิตผลได้
 - ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ถ้าขายเหมาไม่มีได้เก็บเกี่ยวเอง ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

5.5 จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุให้เป็นสัดส่วน โดยแยกออกจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร หรือสารเคมีอื่น ๆ ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน เพื่อป้องกันการปนเปื้อน หากพบความเสี่ยงให้มีมาตรการป้องกัน (5.11)

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้นี้ ไม่มี NA

5.6 ป้องกันสัตว์เลื้อยคลานให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงานโดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยวคัตบรรจ และเก็บรักษา หากมีความเสี่ยงในการเป็นพาหะนำเชื้อให้มีมาตรการป้องกัน (5.13)

- มีมาตรการป้องกันสัตว์เลื้อยคลานในบ้านฟาร์มที่มีความเสี่ยงเป็นพาหะ ให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยวคัตบรรจ และเก็บรักษา
- สัตว์เลื้อยคลาน เช่น หมู หมา ไก่ วัว กระต่าย เป็นต้น
 - ถ้ามีการจัดการในข้อนี้ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าไม่มีการจัดการ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ข้อนี้นี้ ไม่มี NA

5.7 กรณีมีความเสี่ยงจากศัตรูพืชและสัตว์พาหะนำเชื้อ ให้มีมาตรการป้องกัน โดยเฉพาะในบริเวณปฏิบัติงาน คัตบรรจ และเก็บรักษา (5.14)

- ควรมีมาตรการป้องกันศัตรูพืชและสัตว์พาหะนำเชื้อ เช่น
- หากเป็นไปได้ควรเป็นห้องที่ควบคุมอุณหภูมิ และผลผลิตที่รอการขนส่งควรอยู่ในภาชนะบรรจุ
 - ใช้เหยื่อและกับดักเพื่อควบคุมสัตว์พาหะนำเชื้อและศัตรูพืช
 - ใช้มู่ลี่หรืออุปกรณ์ติดตั้งเหนือช่องเปิดในผนัง (ประตูและหน้าต่าง) เพื่อป้องกันนกบินเข้ามา
 - ทำความสะอาดพื้นที่ปฏิบัติงาน อุปกรณ์และภาชนะบรรจุ รวมถึงจัดเก็บให้เป็นระเบียบ เพื่อไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์พาหะนำเชื้อ
 - ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ถ้าพื้นที่นั้นไม่มีความเสี่ยงจากศัตรูพืชและสัตว์พาหะนำเชื้อ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

5.8 กรณีมีการใช้เหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ ให้จัดวางในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลผลิต ภาชนะบรรจุ และวัสดุ รวมถึงให้มีการบันทึกข้อมูล (5.15)

จัดวางเหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ เช่น หนู ต้องจัดวางในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลผลิต ภาชนะบรรจุ และวัสดุ

- ถ้ามีการวางเหยื่อหรือกับดักในบริเวณที่เหมาะสม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้ามีการวางเหยื่อหรือกับดักแต่วางในจุดเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลผลิต ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่มีการวางเหยื่อหรือกับดัก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

ข้อกำหนดที่ 6

การพักผลิตผล การขนย้าย และการเก็บรักษา

ข้อกำหนดหลัก

6.1 มีการจัดการด้านสุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลิตผล และ/หรือ เก็บรักษาผลิตผล เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากอันตรายและสิ่งแปลกปลอมที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภคและคุณภาพของผลิตผล (6.1)

ดูสถานที่และวิธีการขนย้าย การพักผลิตผลและ/หรือเก็บรักษาผลิตผล เช่น สถานที่ วางผลิตผลสะอาด เป็นสัดส่วน หรือขณะขนย้าย ต้องไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนผลิตผล และไม่วางกับพื้นดิน

- ถ้าสถานที่สะอาด วิธีการขนย้ายไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าสถานที่ไม่สะอาด วิธีการขนย้ายมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่

ข้อกำหนดรอง

6.1 ใช้วัสดุปูรองพื้นในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งปนเปื้อนจากสิ่งแวดล้อม เศษดิน และสิ่งสกปรก หรือสิ่งที่เป็นอันตรายอื่น ๆ จากพื้นดิน (6.2)

มีวัสดุปูรองพื้นในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว และต้องสะอาดเช่น เสื่อ ผ้าใบพลาสติก ทั้งนี้ ต้องพิจารณาความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของผลิตผลเป็นรายชนิดพืชด้วย พืชที่ไม่มีความเสี่ยง เช่น มะพร้าว สับปะรด

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- กรณีจำหน่ายผลิตผลทันที ไม่มีการพักผลิตผลก่อนจำหน่าย ใส่เครื่องหมายในช่อง NA

6.2 ไม่ใช้พาหนะที่ใช้ขนส่งวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร หรือปุ๋ย หรือสารปรับปรุงดิน ในการขนย้ายหรือขนส่งผลิตผล ในกรณีที่ไม่สามารถแยกพาหนะได้ต้องมีการทำความสะอาด (6.3)

ไม่ใช้พาหนะขนย้ายหรือขนส่งวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร หรือปุ๋ย หรือสาร ปรับปรุงบำรุงดิน ในการขนย้ายผลิตผล

- ถ้าแยกพาหนะขนส่ง หรือมีการจัดการที่เหมาะสม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการแยกพาหนะขนส่ง หรือไม่มีการจัดการที่เหมาะสม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- กรณีไม่ใช้พาหนะ (ผู้ปฏิบัติงานไม่จัดเป็นพาหนะ) ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

6.3 มีการเลือกใช้ภาชนะบรรจุที่เหมาะสมในการบรรจุขั้นต้น เพื่อการขนย้ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุ หรือมีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี (6.4)

ผลิตผลที่เก็บเกี่ยวเสร็จแล้วควรบรรจุในภาชนะบรรจุขั้นต้นด้วยความระมัดระวัง โดยเลือกใช้วัสดุกันกระแทกที่สะอาดและไม่เป็นพิษ เช่น กระดาษนามากุภายในโดยรอบ หรือวางแทรกไว้ระหว่างผลิตผล เพื่อป้องกันการกระแทก เสียดสี จนเกิดรอยขีดหรือตำหนิระหว่างการขนย้ายจากแปลงมายังบริเวณที่คัดแยก ทั้งนี้ ควรจัดเตรียมภาชนะบรรจุให้มีจำนวนเพียงพอกับการใส่ผลิตผลในแต่ละครั้งและควรตรวจสอบความสะอาดก่อนนำมาบรรจุด้วย

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- กรณีไม่มีการขนย้าย หรือขายเหมา ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

6.4 มีการจัดวางผลิตภัณฑ์เก็บเกี่ยวแล้วในบริเวณพักผลิตผลอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันความเสียหาย หรือตำหนิที่จะเกิดขึ้นกับผลิตผลและการเสื่อมสภาพของผลิตผลจากสภาพแวดล้อม (6.5)

- คู่มือการจัดวางผลิตผลในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว ป้องกันการเกิดรอยแผล การขูดขีด หรือการกระแทก เช่น การวางภาชนะบรรจุซ้อนกันโดยไม่มีการป้องกัน
- คู่มือการป้องกันการเสื่อมสภาพของผลิตผลอันเนื่องจากความร้อนและแสงแดด เช่น โรงเรือนมีหลังคา แล่นป้องกันแดด บริเวณสถานที่พักผลิตผล
 - ถ้ามีการจัดการที่เหมาะสม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้ามีการจัดการที่ไม่เหมาะสม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ข้อนี้นี้ไม่มี NA

6.5 กรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพง่ายให้มีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่ง (6.7)

คู่มือการดูแลก่อนขนย้าย กรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพง่ายต้องมีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่ง เช่น พักในห้องควบคุมอุณหภูมิ ตู้แช่ ใช้ผ้าขาวบางคลุม การรักษาความชื้นที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการเสื่อมสภาพของผลิตผล

- ถ้ามีการปฏิบัติที่เหมาะสม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้ามีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- หากเป็นผลิตผลที่ไม่เสื่อมคุณภาพง่าย เช่น ทุเรียน มะพร้าว พักทอง พักเขียว เป็นต้น ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

6.6 พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายสามารถรักษาคุณภาพของผลิตผล (6.8)

พาหนะขนส่งต้องช่วยรักษาคุณภาพของผลิตผล ควรมีการป้องกันความร้อนเพื่อช่วยลดความร้อนของผลิตผลจากอากาศโดยรอบและแสงแดด เช่น ใช้ผ้าใบคลุมผลิตผล มีที่ระบายความร้อน หากเป็นไปได้พาหนะขนส่งควรมีการควบคุมอุณหภูมิและควรขนส่งไปยังจุดหมายปลายทางโดยเร็ว

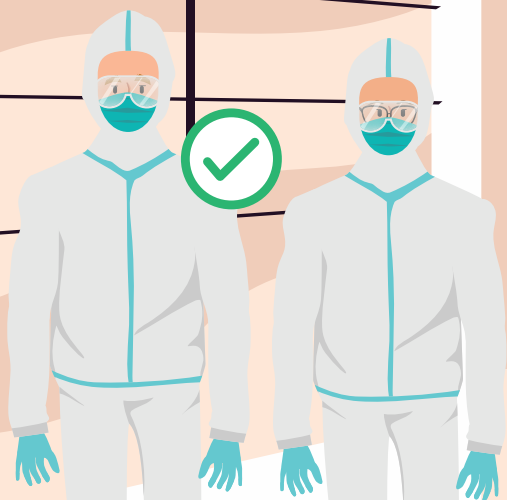
- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- กรณีไม่มีการขนย้าย หรือขายเหมา ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

6.7 ให้ขนส่งผลิตผลที่บรรจุภาชนะแล้วด้วยความระมัดระวังและขนส่งไปยังจุดรวบรวมสินค้าทันทีที่เก็บเกี่ยวหรือหลังการตัดแต่งคัดคุณภาพ หรือคัดขนาดแล้ว (6.9)

ระหว่างรอการขนส่งจากฟาร์มไปยังจุดรวบรวมหรือแหล่งจำหน่าย ควรเก็บผลิตผลในสภาพอุณหภูมิที่เหมาะสมกับชนิดของผลิตผล เนื่องจากหากเก็บผลิตผลที่อุณหภูมิสูงจะเร่งการเสื่อมสภาพเกิดการสูญเสียความชื้น และการเจริญของเชื้อสาเหตุ หากเก็บผลิตผลที่อุณหภูมิต่ำมากจะทำให้เกิดอาการสะท้านหนาว (chilling injury)

พาหนะขนส่งต้องช่วยรักษาคุณภาพของผลิตผล ควรมีการป้องกันความร้อนเพื่อช่วยลดความร้อนของผลิตผลจากอากาศโดยรอบและแสงแดด เช่น ใช้ผ้าใบคลุมผลิตผล มีที่ระบายความร้อน หากเป็นไปได้ พาหนะขนส่งควรมีการควบคุมอุณหภูมิและควรขนส่งไปยังจุดหมายปลายทางโดยเร็ว

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- กรณีไม่มีการขนย้าย หรือขายเหมา ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

ข้อกำหนดที่ 7

บุคลากร

ข้อกำหนดหลัก

7.1 เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (7.3)

พิจารณาจากใบรับรอง เอกสารประกอบการฝึกอบรม หรือการสัมภาษณ์

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

7.2 ผู้ที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรงโดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงต่อ

การปนเปื้อนต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคล และมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์ (7.4)

- สังเกตผู้ปฏิบัติงานที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง มีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลหรือไม่ เช่น สวมถุงมือ ล้างมือ มีผ้าปิดปาก ผ้ากันเปื้อน เป็นต้น
- สัมภาษณ์การปฏิบัติตนก่อนและหลังการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติ
- เอกสารรายงานการปฏิบัติงานรูปถ่ายวิดีโอ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
 - ถ้ามีการปฏิบัติที่เหมาะสม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้ามีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ข้อนี้ไม่มี NA

การล้างมือให้สะอาด 7 ขั้นตอน

1. ดูปฝ่ามือ

2. ดูล้างมือ และซอกนิ้ว

3. ฝ่ามือถูฝ่ามือ

4. หลังนิ้วมือ ถูฝ่ามือ

5. ฝ่ามือถูบริเวณ นิ้วหัวแม่มือ

6. ใช้ปลายนิ้วมือ ถูลงบนฝ่ามือ

7. ถูรอบๆข้อมือ และล้างออกด้วยน้ำสะอาด

ข้อกำหนดรอง

7.1 ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล (7.1)

- สังเกตผู้ปฏิบัติงานที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง มีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลหรือไม่ เช่น สวมถุงมือ ล้างมือ
- สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ เรื่องสุขลักษณะส่วนบุคคล หรือเอกสาร/หลักฐานการฝึกอบรมด้านสุขลักษณะส่วนบุคคล
- สังเกตการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานว่าสอดคล้องกับหลักสุขอนามัยหรือไม่
 - ถ้ามีความรู้ความเข้าใจ หรือมีหลักฐานการฝึกอบรม ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าไม่มีความรู้ความเข้าใจ หรือไม่มีหลักฐานใดๆ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ข้อนี้ ไม่มี NA

7.2 มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอและอยู่ในสภาพใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ สามารถป้องกันของเสียต่าง ๆ ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกและผลิตผล (7.5)

สังเกตสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอ เช่น จุดล้างมือ ห้องสุขา ที่ทิ้งขยะ น้ำยาฆ่าเชื้อสำหรับล้างมือ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน สามารถป้องกันของเสียต่าง ๆ ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่แปลงปลูกและผลิตผล

- ถ้ามีการเตรียมการ และเพียงพอ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มี ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้ ไม่มี NA

7.3 ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (7.7)

เอกสาร/หลักฐานการตรวจสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุอันตรายทางการเกษตร มีการตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในร่างกายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และเก็บผลการวิเคราะห์ไว้เป็นหลักฐาน (ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุอันตรายหมายถึงผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุอันตรายทุกขั้นตอนการปฏิบัติ)

ถ้ากรณีจ้างเหมาต้องมีการควบคุมกำกับดูแลให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้

- ถ้ามีการตรวจสารเคมีตกค้างในเลือดและมีหลักฐาน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติหรือไม่มีหลักฐาน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าไม่ใช้สารเคมี ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

7.4 จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น น้ำดื่ม ที่พักระหว่างปฏิบัติงานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน (7.8)

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- กรณีไม่มีลูกจ้าง / ในช่อง NA

ข้อกำหนดที่ 8

เอกสาร บันทึกข้อมูล และการตามสอบ

ข้อกำหนดหลัก

8.1 ในการจำหน่ายผลิตผล ต้องบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อแหล่งที่นำผลิตผลไปจำหน่าย รวมถึงปริมาณและวันที่จำหน่าย (8.4)

ตรวจบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อปริมาณผลิตผล หรือหลักฐานการจำหน่ายให้กับผู้รับซื้อ ต้องบันทึกข้อมูลว่าจำหน่ายให้ใคร เมื่อไหร่ จำนวนเท่าไร เป็นต้น เพื่อป้องกันการสวมสิทธิ์ในใบรับรอง ในกรณีส่งออกจะมียอดรวมการใช้ใบรับรองประกอบการส่งออก ต้องไม่เกินจริงจากจำนวนพื้นที่ปลูกและผลิตผล หากไม่มีการจดบันทึกจะไม่ข้อมูลอ้างอิง หากเกิดปัญหาปริมาณผลิตผลเกินกว่าพื้นที่ปลูก หรือพบสารตกค้าง หรือพบ วอ.4

- ถ้ามีการจดบันทึกครบถ้วน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการจดบันทึก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้นี้ ไม่มี NA

ข้อกำหนดรอง

8.1 มีการบันทึกข้อมูลและรวบรวมเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วนสำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้น ๆ และลงชื่อผู้ปฏิบัติงาน (8.1)

ตัวอย่างเอกสารและบันทึกข้อมูล ได้แก่

- 1) ผลวิเคราะห์น้ำและดิน (เมื่อมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัย) (ข้อ 3.1.1 และข้อ 3.2.1)
- 2) บันทึกข้อมูลสาเหตุของปัญหาและวิธีการแก้ไขหรือป้องกัน (กรณีผลวิเคราะห์น้ำ ดิน และสารพิษตกค้างเกินค่ามาตรฐาน) (ข้อ 3.1.1 ข้อ 3.2.1 และข้อ 3.3.1)
- 3) หลักฐานการบำบัดน้ำและดิน (ข้อ 3.1.2 และข้อ 3.2.2)
- 4) บันทึกข้อมูลการใช้สารเคมีฆ่าเชื้อในดินหรือวัสดุปลูก (ข้อ 3.2.3)
- 5) บันทึกข้อมูลรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำแปลงปลูก (ข้อ 3.2.9)
- 6) บันทึกข้อมูลการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร (ข้อ 3.3.1 และข้อ 3.4.5)
- 7) ผลวิเคราะห์สารพิษตกค้าง (กรณีที่มีการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ไม่ตรงตามคำแนะนำ) (ข้อ 3.3.1)
- 8) บันทึกข้อมูลปัจจัยการผลิต (ข้อ 3.4.2)
- 9) บันทึกข้อมูลการทำปุ๋ยอินทรีย์ (ข้อ 3.4.7)
- 10) บันทึกข้อมูลการผสม ใช้ และกำจัดสารละลายธาตุอาหารพืช (กรณีผลิตพืชไฮโดรโปนิกส์) (ข้อ 3.4.11)
- 11) บันทึกข้อมูลการกำจัดศัตรูพืชนำเข้า (ข้อ 3.5.15)
- 12) ประวัติการฝึกอบรมและผลการตรวจสอบสุขภาพ (ข้อ 3.7.1 ข้อ 3.7.2 ข้อ 3.7.3 และข้อ 3.7.7)
- 13) บันทึกข้อมูลการจำหน่ายผลิตผล (ข้อ 3.8.4)
- 14) บันทึกข้อมูลสาเหตุและแนวทางแก้ปัญหา กรณีผลิตผลมีการปนเปื้อน (ข้อ 3.8.7)
- 15) บันทึกข้อมูลการทบทวนการปฏิบัติงาน (ข้อ 3.8.8)
- 16) บันทึกข้อมูลการแก้ปัญหาข้อร้องเรียน (ข้อ 3.8.9)
 - ถ้ามีการจดบันทึกครบถ้วน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
 - ถ้าไม่มีการจดบันทึก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
 - ข้อนี้นี้ ไม่มี NA

8.2 ผลผลิตที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษาและขนย้าย หรือบรรจุเพื่อจำหน่าย มีการระบุรุ่นผลผลิต หรือดิตรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว และปริมาณผลผลิต (8.3)

ตรวจวิธีการปฏิบัติของเกษตรกรในการระบุรุ่นผลผลิต หรือรหัส หรือเครื่องหมาย แสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว รวมทั้งข้อมูลการบันทึกปริมาณผลผลิตที่เก็บเกี่ยว ควรดิตรหัสหรือป้ายบ่งชี้ตามที่ข้อกำหนดระบุไว้ โดยเฉพาะการรวมกลุ่มผลิต

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ข้อนี้อยู่ ไม่มี NA

8.3 เก็บรักษาสันติข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้อย่างน้อย 2 ปี (8.5)

ตรวจบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างน้อย 2 ปี กรณีตรวจเพื่อต่ออายุ หากช่วงเวลาที่ผู้ตรวจประเมินไปตรวจแปลง และไม่มีการผลิตพืชชนิดนั้นในช่วงดังกล่าว ถ้ามีการบันทึกข้อมูลการผลิตพืชชนิดนั้น ๆ ในรุ่นการผลิตที่ผ่านมา ผู้ตรวจประเมินสามารถพิจารณาการต่ออายุการผลิตพืชชนิดนั้น ๆ ได้

- ถ้ามีการเก็บเอกสารและแบบบันทึกไว้อย่างน้อย 2 ปี ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการเก็บแบบบันทึก ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- ถ้าเป็นปีแรกของการทำระบบมาตรฐาน GAP ใส่เครื่องหมาย / NA

8.4 กรณีพบผลผลิตมีการปนเปื้อนหรืออาจมีโอกาสนำไปจำหน่าย ต้องแยกผลผลิตและป้องกันไม่ให้นำไปจำหน่าย หากพบหลังจากจำหน่ายแล้วให้รีบแจ้งผู้รับซื้อผลผลิตทันที (8.6)

กรณีพบผลผลิตมีการปนเปื้อนหรืออาจมีโอกาสนำไปจำหน่าย เช่น พบหลักฐานการปฏิบัติงานในแปลงปลูกที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค หรือได้รับข้อร้องเรียนจากคู่ค้าว่าผลผลิตพบค่าสารพิษตกค้างเกินค่ามาตรฐาน ให้แยกผลผลิตดังกล่าวออกจากผลผลิตอื่นอย่างชัดเจน ติดป้ายหรือแสดงสัญลักษณ์อื่นที่หมายถึง “ห้ามจำหน่าย” เพื่อป้องกันไม่ให้นำไปจำหน่ายผลผลิตดังกล่าว หากมีการจำหน่ายผลผลิตแล้ว ผู้ผลิตต้องรีบแจ้งไปยังผู้รับซื้อทันที

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- กรณีไม่มีผลผลิตมีการปนเปื้อนหรืออาจมีโอกาสนำไปจำหน่าย / ในช่อง NA

8.5 กรณีผลผลิตมีการปนเปื้อน ให้สืบหาสาเหตุ หาแนวทางแก้ปัญหา และมีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำและให้มีการบันทึกข้อมูล (8.7)

กรณีพบผลผลิตมีการปนเปื้อนหรืออาจมีโอกาสนำไปจำหน่าย เช่น พบหลักฐานการปฏิบัติงานในแปลงปลูกที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค ให้แยกผลผลิตดังกล่าวออกจากผลผลิตอื่นอย่างชัดเจน ติดป้ายหรือแสดงสัญลักษณ์อื่นที่หมายถึง “ห้ามจำหน่าย” เพื่อป้องกันไม่ให้นำไปจำหน่ายผลผลิตดังกล่าว ทั้งนี้ เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงานต้องสืบหาสาเหตุของการปนเปื้อน หาแนวทางแก้ปัญหาและมีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ และให้มีการบันทึกข้อมูลเพื่อนำมาทบทวนการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันการเกิดขึ้นอีก

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- กรณีไม่มีการมีการปนเปื้อน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

8.6 กรณีมีข้อร้องเรียนที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการแก้ไขและเก็บบันทึกข้อมูลการแก้ปัญหาข้อร้องเรียน (8.9)

ผู้ปฏิบัติงานต้องตรวจสอบปัญหาจากข้อร้องเรียน และดำเนินการแก้ไขตามข้อร้องเรียน เช่น การตรวจพบปริมาณสารพิษตกค้างเกินค่ามาตรฐาน ตรวจพบอันตรายทางกายภาพ หรือการเจ็บป่วยจากผู้บริโภค ทั้งนี้ ควรเก็บบันทึกการร้องเรียน และการแก้ไขปัญหาไว้ เพื่อปรับปรุงการทำงานให้มี ประสิทธิภาพ

- ถ้ามีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ใช่
- ถ้าไม่มีการปฏิบัติ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ใช่
- กรณีไม่มีข้อร้องเรียน ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง NA

ภาคผนวก

1. แบบบันทึกการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre-Audit) ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ.9001-2564 : GAP พืชอาหาร
2. แบบบันทึกข้อบกพร่อง/รายงานผลการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre-Audit) GAP พืชอาหาร
3. รายชื่อวัตถุดิบรายการทางการเกษตรที่ได้ประกาศห้ามใช้แล้ว
4. รายละเอียดหัวข้อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ Q อาสา

แบบบันทึกการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre - Audit)

ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ.9001-2564 : GAP พืชอาหาร

ชื่อเจ้าของฟาร์ม

เลขประจำตัวบัตรประชาชน

ที่อยู่ บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล

อำเภอ จังหวัด โทรศัพท์

ที่ตั้งฟาร์ม ชื่อหมู่บ้าน หมู่ที่ ตำบล

อำเภอ จังหวัด พื้นที่..... ไร่

1.ชนิดพืช..... จำนวนพื้นที่..... จำนวนต้น.....

วันที่ปลูก..... อายุต้น..... วันที่เก็บผลผลิต.....

2.ชนิดพืช..... จำนวนพื้นที่..... จำนวนต้น.....

วันที่ปลูก..... อายุต้น..... วันที่เก็บผลผลิต.....

3.ชนิดพืช..... จำนวนพื้นที่..... จำนวนต้น.....

วันที่ปลูก..... อายุต้น..... วันที่เก็บผลผลิต.....

น้ำที่ใช้ในแปลงปลูก ☐ ลำธาร/คลองธรรมชาติ ☐ สระ/บ่อขุด ☐ บ่อบาดาลน้ำตื้น ☐ บ่อบาดาลน้ำลึก
☐ ประปา ☐ ประปาหมู่บ้าน ☐ ชลประทาน ☐ อื่น ๆ

น้ำที่ใช้ล้างผลผลิต

น้ำที่ใช้ในแปลงปลูกระบบไฮโดรโปนิคส์

ระบบการให้น้ำ ☐ สปริงเกอร์ ☐ น้ำหยด ☐ ปล่อยตามร่อง ☐ ใช้เรื่อรด
☐ ใช้สายยางรด ☐ อื่นๆ

ประเภทดิน ☐ ดินเหนียว ☐ ดินร่วน ☐ ดินเหนียวปนทราย ☐ ลูกรัง ☐ อื่น ๆ

ประวัติการใช้พื้นที่การผลิต ย้อนหลัง 2 ปี

☐ พื้นที่ไม่เคยใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

☐ พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ชนิดของพืชที่เคยปลูกมาก่อน (นับถอยหลังจากปัจจุบัน)

ปีที่ 1 ปีที่ 2

ชนิดของพืชที่ปลูกข้างเคียงฟาร์ม ☐ มี ☐ (ระบุ)

.....

แผนผังภายในฟาร์ม

(ระบุ แปลงปลูกพืช แหล่งน้ำ อาคาร/สิ่งก่อสร้างที่อยู่ภายในฟาร์ม จุดรวบรวม/คัดแยกผลผลิต จุดล้างถังฉีดพ่นสารเคมี รวมถึงบ่อบำบัดน้ำเสียโดยรอบฟาร์ม)

ทิศเหนือ

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง
 2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit) ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

แบบบันทึกการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร

ข้อกำหนดที่ 1 : น้ำ

ข้อกำหนด	ระดับ ข้อกำหนด	ผลการตรวจ ประเมิน			วิธีการตรวจ ประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
ข้อกำหนดหลัก							
1.1 น้ำที่ใช้ในการผลิต ต้องไม่ปนเปื้อนสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต กรณีที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนให้วิเคราะห์น้ำ	หลัก						
1.2 กรณีใช้น้ำเสียในการผลิต ต้องมีการบำบัดน้ำเสียก่อนนำมาใช้ในการผลิตพืช	หลัก						- ใช้น้ำเสีย ๑ - ถ้าข้อ 1.1 ตอบว่า ใช่ ให้เป็น NA
1.3 กรณีผลิตพืชไฮโดรโปนิกส์ต้องเปลี่ยนน้ำอย่างสม่ำเสมอ	หลัก						ปลูกพืชแบบอื่นที่ไม่ใช่ไฮโดร ๑ ให้เป็น NA
1.4 มีการบำรุงรักษาระบบการให้น้ำของการผลิตพืชไฮโดรโปนิกส์ให้สะอาดตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของจุลินทรีย์	หลัก						ปลูกพืชแบบอื่นที่ไม่ใช่ไฮโดร ๑ ให้เป็น NA
1.5 น้ำล้างสุดท้ายที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยว ต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่มหรือเทียบเท่า	หลัก						ผลิตผลไม่มี ความจำเป็น ต้องล้าง ให้เป็น NA
ข้อกำหนดรอง							
1.1 น้ำที่ใช้ละลายปุ๋ย และวัตถุอันตรายทางการเกษตรควรมีคุณภาพที่ดี และไม่ทำให้ประสิทธิภาพปุ๋ย และวัตถุอันตรายทางการเกษตรลดลง	รอง						
1.2 มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับความต้องการของพืช และความชื้นของดิน	รอง						
1.3 มีวิธีการให้น้ำที่มีประสิทธิภาพเพื่อลดการสูญเสียน้ำและความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูก และพื้นที่โดยรอบ	รอง						

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit) ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

ข้อกำหนด	ระดับ ข้อกำหนด	ผลการตรวจ ประเมิน			วิธีการตรวจ ประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
1.4 มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งานที่เหมาะสม เช่น น้ำจากห้องสุขา น้ำทิ้งต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูก และพื้นที่โดยรอบ	รอง						
1.5 เลือกแหล่งปลูกที่มีปริมาณน้ำเพียงพอที่จะใช้ในการผลิตพืชให้มีคุณภาพ	รอง						

ผลการตรวจประเมิน : น้ำ

ข้อกำหนดหลัก 5 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

ข้อกำหนดรอง 5 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit) ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

ข้อกำหนดที่ 2 : พื้นที่ปลูก

ข้อกำหนด	ระดับ ข้อกำหนด	ผลการตรวจ ประเมิน			วิธีการตรวจ ประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
ข้อกำหนดหลัก							
2.1 พื้นที่ปลูกต้องไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผล	หลัก						
2.2 กรณีพื้นที่ปลูกเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการบำบัดให้สู่ระดับที่ปลอดภัย	หลัก						- พื้นที่ไม่มีความเสี่ยง - ถ้าข้อ 2.1 ตอบว่าใช่ ให้เป็น NA
2.3 หากใช้สารเคมีที่ใช้รมหรือราดเพื่อฆ่าเชื้อในดิน และวัสดุปลูก ให้บันทึกข้อมูล ชนิดสารเคมี วันที่ใช้อัตราการใช้ วิธีใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเก็บบันทึก	หลัก						ไม่ใช้สารรม/ราดดิน ให้เป็น NA
2.4 พื้นที่ปลูกใหม่ต้องไม่เป็นพื้นที่ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หากมีผลกระทบต้องมีมาตรการในการลดหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น	หลัก						
2.5 พื้นที่ปลูกต้องไม่ส่งผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความลาดชัน และสอดคล้องกับข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หลัก						ปลูกพืชไม่ใช่ดิน ให้เป็น NA
ข้อกำหนดรอง							
2.1 มีการวางแผนผังแปลง จัดทำแปลง หรือปรับปรุงผังแปลง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความปลอดภัย อาหาร สิ่งแวดล้อม คุณภาพผลิตผล และสุขภาพความปลอดภัย และสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน	รอง						
2.2 มีการดูแลรักษาพื้นที่ที่ปลูกพืชเพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของดิน	รอง						
2.3 ปลูกพืชให้เหมาะสมกับชนิดของดิน	รอง						

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit) ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

ข้อกำหนด	ระดับ ข้อกำหนด	ผลการตรวจ ประเมิน			วิธีการตรวจ ประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
2.4 วิธีปฏิบัติในการปลูกพืชไม่มีความเสี่ยงที่ทำให้ สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม	รอง						
2.5 มีการจัดทำรหัสแปลงปลูกและข้อมูลประจำ แปลงปลูก โดยระบุชื่อเจ้าของฟาร์ม สถานที่ติดต่อ ชื่อผู้ดูแลแปลง (ถ้ามี) สถานที่ติดต่อ ที่ตั้งแปลงปลูก แผนผังที่ตั้งแปลงปลูก แผนผังแปลงปลูก ชนิดพืช และพันธุ์ที่ปลูก	รอง						

ผลการตรวจประเมิน : พื้นที่ปลูก

ข้อกำหนดหลัก 5 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

ข้อกำหนดรอง 5 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit)
ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

ข้อกำหนดที่ 3 : วัตถุอันตรายทางการเกษตร

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
ข้อกำหนดหลัก							
3.1 ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามคำแนะนำและ/หรืออ้างอิงคำแนะนำ และ/หรือตามฉลากที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร ต้องหยุดใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรก่อนเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำในฉลากหรือคำแนะนำของทางราชการ กรณีสงสัยให้สุ่มผลิตผลวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลิตผลถ้าผลวิเคราะห์ ๑ เกินค่ามาตรฐานหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ตรวจสอบหาสาเหตุ และแก้ไขรวมทั้งบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน	หลัก						- รวมถึงสารชีวภัณฑ์ - ต้องขึ้นทะเบียนกับ กวก. - ไม่ใช้สารใด ๆ ให้เป็น NA
3.2 ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก ตาม พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (วอ.4)	หลัก						
3.3 กรณีผลิตเพื่อส่งออก ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามที่ประเทศคู่ค้ากำหนด	หลัก						ไม่ได้ผลิตเพื่อส่งออกให้เป็น NA
3.4 วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ไม่หมดในคราวเดียว ต้องปิดฝาให้สนิทและเก็บในสถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร หากเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุ ต้องระบุข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้อง	หลัก						ไม่ใช้สารใด ๆ /ใช้หมดในคราวเดียว ให้เป็น NA
3.5 มีการจัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร และสารเคมีชนิดต่าง ๆ ในสถานที่ที่เป็นสัดส่วน และมีโครงสร้างเหมาะสมมิดชิดเพื่อป้องกันการปนเปื้อน	หลัก						ไม่ใช้สารใด ๆ /ใช้หมดในคราวเดียว ให้เป็น NA
3.6 มีการกำจัดสารเคมีที่เหลือจากการผสมหรือไม่ใช่แล้ว ในลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตผลและสิ่งแวดล้อม	หลัก						ไม่ใช้สารใด ๆ /ใช้หมดในคราวเดียว ให้เป็น NA

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit) ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

ข้อกำหนด	ระดับ ข้อกำหนด	ผลการตรวจฯ			วิธีการตรวจฯ		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
3.7 สารเคมีอื่น เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้ทางการเกษตร ให้ใช้ เก็บ และกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตผลและสิ่งแวดล้อม	หลัก						
3.8 มีการทำความสะอาดเครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ภายหลังการใช้ทุกครั้ง และกำจัดน้ำล้างด้วยวิธีที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตผลและสิ่งแวดล้อม	หลัก						ไม่ใช่สารใด ๆ ให้เป็น NA
3.9 ผู้ปฏิบัติงานและผู้ควบคุม ต้องมีความรู้ในการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง ต้องรู้จักศัตรูพืช การเลือกชนิด และอัตราการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร การเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมี และอุปกรณ์ และต้องมีคุณสมบัติตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง	หลัก						ไม่ใช่สารใด ๆ ให้เป็น NA
3.10 ผู้ปฏิบัติงานและผู้ควบคุมต้องมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือสารเคมี และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	หลัก						
3.11 ต้องอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้า ทันทีหลังพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตร และต้องนำเสื้อผ้าไปซักให้สะอาดทุกครั้ง โดยซักแยกจากเสื้อผ้าที่ใช้ปกติ	หลัก						ไม่ใช่สารใด ๆ ให้เป็น NA
ข้อกำหนดรอง							
3.1 เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ หัวฉีด และวิธีการพ่นที่ถูกต้อง	รอง						ไม่ใช่สารใด ๆ ให้เป็น NA
3.2 ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือสารเคมีอื่นมากกว่าสองชนิดผสมกัน เว้นแต่จะเป็นคำแนะนำของหน่วยงานราชการ	รอง						ไม่ใช่สารใด ๆ ให้เป็น NA

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit) ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

ข้อกำหนด	ระดับ ข้อกำหนด	ผลการตรวจฯ			วิธีการตรวจฯ		หมายเหตุ
3.3 มีการใช้ระบบการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานที่เหมาะสม เพื่อลดการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร	รอง						
3.4 ไม่เก็บสารเคมีชนิดเหลวอยู่บนชั้นที่เหนือกว่าสารเคมีชนิดผงหรือมีลักษณะเป็นผง	รอง						ไม่ใช่สารใด ๆ ให้เป็น NA
3.5 ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้หมดหรือไม่ใช้แล้วควรทำลาย เพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้ หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้องตามข้อกำหนดหรือข้อแนะนำของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	รอง						ไม่ใช่สารใด ๆ ให้เป็น NA
3.6 วัตถุอันตรายทางการเกษตรและสารเคมีที่เสื่อมสภาพหรือหมดอายุ ควรเก็บในสถานที่เฉพาะและทำลาย เพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้ หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้องตามข้อกำหนดหรือข้อแนะนำของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	รอง						ไม่ใช่สารใด ๆ /ใช้หมดในคราวเดียว/ จ้างเหมารวมค่าสารเคมี ให้เป็น NA
3.7 ผู้ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องสวมเสื้อผ้ามิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากสารพิษ	รอง						ไม่ใช่สารใด ๆ ให้เป็น NA
3.8 ผู้พ้นวัตถุอันตรายทางการเกษตรให้อยู่เหนือลมตลอดเวลา ระวังละอองฟุ้งกระจายสู่ตนเอง และไปปนเปื้อนแปลงใกล้เคียงและสิ่งแวดล้อม	รอง						ไม่ใช่สารใด ๆ ให้เป็น NA
3.9 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน	รอง						

ผลการตรวจประเมิน : วัตถุอันตรายทางการเกษตร

ข้อกำหนดหลัก 11 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

ข้อกำหนดรอง 9 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit) ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

ข้อกำหนดที่ 4 : การจัดการกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนด	ระดับ ข้อกำหนด	ผลการตรวจ ประเมิน			วิธีการตรวจ ประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
ข้อกำหนดหลัก							
4.1 มีการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดินที่ปลอดภัยต่อผลิตผลและการบริโภค โดยปุ๋ยที่ใช้ต้องขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องกับกรมวิชาการเกษตร	หลัก						ไม่ใช่ปุ๋ยเคมี/สารปรับปรุงดินให้เป็น NA
4.2 หากเกษตรกรทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในฟาร์ม ปุ๋ยอินทรีย์ต้องผ่านกระบวนการหมักหรือย่อยสลาย โดยสมบูรณ์ และบันทึกข้อมูลที่ระบุวิธีการ วันที่ และระยะเวลาที่ใช้ในการหมักปุ๋ย	หลัก						ไม่ผลิตเอง ให้เป็นNA
4.3 ไม่ใช้สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย	หลัก						
4.4 พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้ายปุ๋ย และสารปรับปรุงดิน หรือพื้นที่สำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วน ไม่ปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูก และแหล่งน้ำ	หลัก						ไม่ผลิตเอง/ซื้อมาใช้แล้วหมดไป ให้เป็น NA
4.5 กรณีผลิตพืชไฮโดรโปนิกส์ ต้องมีการเฝ้าระวัง และมีบันทึกข้อมูลการผสม การใช้ และกำจัดสารละลายธาตุอาหารพืช หากประเทศคู่ค้ามีข้อกำหนดปริมาณไนเตรตในผลิตผล ให้มีการควบคุมปริมาณสารตกค้างไม่ให้เกินค่ามาตรฐานของประเทศคู่ค้า	หลัก						ไม่ได้ปลูกพืชระบบไฮโดร ฯ ให้เป็น NA
ข้อกำหนดรอง							
4.1 เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วนขยายพันธุ์ ต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ตรงตามพันธุ์ ตามความต้องการของตลาด	รอง						
4.2 ไม่ปลูกพืชชนิดที่เป็นพืชต่อการบริโภค ยกเว้นมีข้อมูลในการบริโภคที่ถูกต้องของพืชนั้น	รอง						

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit) ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

ข้อกำหนด	ระดับ ข้อกำหนด	ผลการตรวจ ประเมิน			วิธีการตรวจ ประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
4.3 หากมีการคลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ด้วยวัตถุอันตรายทางการเกษตร ให้ใช้ตามวิธีการและอัตราตามคำแนะนำบนฉลากที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร และบันทึกข้อมูลไว้	รอง						ใช้กิ่งพันธุ์/ไม่ได้คลุกเมล็ด/ซื้อเมล็ดควบคุมจากบริษัทให้เป็น NA
4.4 ใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมต่อพืชที่ปลูก ในอัตราตามคำแนะนำบนฉลาก หรือตามผลวิเคราะห์ดิน หรือคำแนะนำของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง	รอง						
4.5 มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่ายต่อการนำไปใช้งาน	รอง						
4.6 มีการตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรงในการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม	รอง						
4.7 มีการทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรทุกครั้งก่อนการใช้งาน และหลังใช้งาน	รอง						
4.8 มีการจัดการการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า	รอง						ผู้รับซื้อไม่กำหนดให้เป็น NA
4.9 ส่วนของพืชที่มีศัตรูพืชเข้าทำลายให้กำจัดด้วยวิธีและในสถานที่ที่เหมาะสม หรือตามคำแนะนำของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	รอง						
4.10 แยกประเภทของเสีย และสิ่งของที่ไม่ใช้หรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตให้ชัดเจน มีที่ทิ้งขยะเพียงพอหรือระบุจุดทิ้ง รวมถึงมีการลดของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต	รอง						

ผลการตรวจประเมิน : การจัดการกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนดหลัก 5 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

ข้อกำหนดรอง 10 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit) ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

ข้อกำหนดที่ 5 : การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนด	ระดับ ข้อกำหนด	ผลการตรวจ ประเมิน			วิธีการตรวจ ประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
ข้อกำหนดหลัก							
5.1 ต้องเก็บเกี่ยวผลผลิตที่มีอายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม โดยผลผลิตมีคุณภาพตามความต้องการของตลาด หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า	หลัก						
5.2 การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน	หลัก						
5.3 ต้องใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ เพื่อป้องกันการซ้ำ หรือเป็นรอยตำหนิของผลผลิตเนื่องจากการเก็บเกี่ยว	หลัก						
5.4 ต้องคัดแยกผลผลิตด้วยคุณภาพกับผลผลิตที่มีคุณภาพออกจากกัน รวมถึงมีวิธีการใช้ประโยชน์ หรือการจัดการผลผลิตที่ด้วยคุณภาพ	หลัก						
5.5 กรณีมีการจัดชั้นคุณภาพและขนาดก่อนจำหน่าย ให้แยกคุณภาพและขนาดของผลผลิตตามข้อกำหนด ในมาตรฐานสินค้าเกษตรที่กำหนดสำหรับผลผลิตแต่ละชนิด หรือตามข้อกำหนดของคู่ค้า	หลัก						คู่ค้ากำหนดว่าไม่ต้องคัดแยกให้เป็น NA
5.6 ต้องแยกภาชนะบรรจุของเสีย สารเคมี และวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจน จากภาชนะบรรจุผลผลิตในการเก็บเกี่ยวและการขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน	หลัก						
ข้อกำหนดรอง							
5.1 กรณีวิธีเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยวทำให้เกิดกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ ควัน ฝุ่น และเสียงรบกวน ให้มีมาตรการเพื่อลดผลกระทบต่อบริเวณข้างเคียง	รอง						

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit) ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

ข้อกำหนด	ระดับ ข้อกำหนด	ผลการตรวจ ประเมิน			วิธีการตรวจ ประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
5.2 ผลผลิตที่มีการคัดเลือกหรือบรรจุในแปลงปลูกแล้ว ให้มีการป้องกันการปนเปื้อนจากอันตราย และไม่วางผลผลิตสัมผัสกับพื้นดินโดยตรง หากมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค	รอง						
5.3 อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุที่สัมผัสกับผลผลิตโดยตรง ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อน	รอง						
5.4 ดูแลรักษาอุปกรณ์และภาชนะบรรจุให้สะอาด และให้มีสภาพพร้อมใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์	รอง						
5.5 จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุให้เป็นสัดส่วน โดยแยกออกจากวัตถุอันตรายทางการเกษตรหรือสารเคมีอื่น ๆ ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน เพื่อป้องกันการปนเปื้อน หากพบความเสี่ยงให้มีมาตรการป้องกัน	รอง						อุปกรณ์ เป็นของ ผู้เหมาสวน ให้เป็น NA
5.6 ป้องกันสัตว์เลี้ยงไม่ให้อยู่ในบริเวณปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยวคัดบรรจุ และเก็บรักษา หากมีความเสี่ยงในการเป็นพาหะนำเชื้อ ให้มีมาตรการป้องกัน	รอง						
5.7 กรณีมีความเสี่ยงจากศัตรูพืชและสัตว์พาหะนำเชื้อ ให้มีมาตรการป้องกัน โดยเฉพาะในบริเวณปฏิบัติงาน คัดบรรจุ และเก็บรักษา	รอง						
5.8 กรณีมีการใช้เหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัดสัตว์พาหะนำเชื้อ ให้จัดวางในบริเวณที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลผลิต ภาชนะบรรจุ และวัสดุ รวมถึงให้มีการบันทึกข้อมูล	รอง						ไม่มีการใช้ เหยื่อ/กับดัก ให้เป็น NA

ผลการตรวจประเมิน : การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ข้อกำหนดหลัก 6 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

ข้อกำหนดรอง 8 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit)

ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

ข้อกำหนดที่ 6 : การพักผลิตผล การขนย้าย และการเก็บรักษา

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน			วิธีการตรวจประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
ข้อกำหนดหลัก							
6.1 มีการจัดการด้านสุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลิตผล และ/หรือ เก็บรักษาผลิตผล เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากอันตราย และสิ่งแปลกปลอมที่มีผลต่อความปลอดภัยในการบริโภคและคุณภาพของผลิตผล	หลัก						จำหน่ายผลิตผลทันทีให้เป็น NA
ข้อกำหนดรอง							
6.1 ใช้วัสดุรองพื้นในบริเวณพักผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งปฏิกูล เศษดิน และสิ่งสกปรก หรือสิ่งที่เป็นอันตรายอื่น ๆจากพื้นดิน	รอง						จำหน่ายผลิตผลทันที/ไม่มีการพักผลิตผลก่อนจำหน่ายให้เป็น NA
6.2 ไม่ใช้พาหนะที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตรายทางการเกษตร หรือปุ๋ย หรือสารปรับปรุงดินในการขนย้าย หรือขนส่งผลิตผล ในกรณีที่ไม่สามารถแยกพาหนะได้ ต้องมีการทำความสะอาด	รอง						ไม่ใช้พาหนะให้เป็น NA
6.3 มีการเลือกใช้ภาชนะบรรจุที่เหมาะสมในการบรรจุขึ้นต้น เพื่อการขนย้ายผลิตผลภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุ หรือมีวัสดุกรุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี	รอง						
6.4 มีการจัดวางผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้วในบริเวณพักผลิตผลอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันความเสียหาย หรือตำหนิที่จะเกิดขึ้นกับผลิตผล และการเสื่อมสภาพของผลิตผลจากสภาพแวดล้อม	รอง						
6.5 กรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพง่ายให้มีการดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อนการขนส่ง	รอง						ผลผลิตที่เสื่อมคุณภาพยากให้เป็น NA

ข้อกำหนด	ระดับ ข้อกำหนด	ผลการตรวจ ประเมิน			วิธีการตรวจ ประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
6.6 พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายสามารถรักษาคุณภาพของผลิตผล	รอง						
6.7 ให้ขนส่งผลิตผลที่บรรจุภาชนะแล้วด้วยความระมัดระวัง และขนส่งไปยังจุดรวบรวมสินค้าทันทีที่เก็บเกี่ยว หรือหลังการตัดแต่งคัดคุณภาพหรือคัดขนาดแล้ว	รอง						

ผลการตรวจประเมิน : การพักผลิตผล การขนย้าย และการเก็บรักษา

ข้อกำหนดหลัก 1 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

ข้อกำหนดรอง 7 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit) ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

ข้อกำหนดที่ 7 : บุคลากร

ข้อกำหนด	ระดับ ข้อกำหนด	ผลการตรวจ ประเมิน			วิธีการตรวจ ประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
ข้อกำหนดหลัก							
7.1 เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	หลัก						
7.2 ผู้ที่สัมผัสกับผลิตผลโดยตรงโดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตผล	หลัก						
ข้อกำหนดรอง							
7.1 ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล	รอง						
7.2 มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอ และอยู่ในสภาพใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ สามารถป้องกันของเสียต่าง ๆ ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกและผลิตผล	รอง						
7.3 ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	รอง						ไม่ใช่สารเคมีใด ๆ เลยให้เป็น NA
7.4 จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น น้ำดื่ม ที่พักระหว่างปฏิบัติงานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน	รอง						

ผลการตรวจประเมิน : บุคลากร

ข้อกำหนดหลัก 2 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

ข้อกำหนดรอง 4 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit) ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

ข้อกำหนดที่ 8 : เอกสาร บันทึกข้อมูล และการตามสอบ

ข้อกำหนด	ระดับ ข้อกำหนด	ผลการตรวจ ประเมิน			วิธีการตรวจ ประเมิน		หมายเหตุ
		ใช่	ไม่ใช่	NA	พินิจ	สัมภาษณ์	
ข้อกำหนดหลัก							
8.1 ในการจำหน่ายผลิตผล ต้องบันทึกข้อมูลผู้รับซื้อ แหล่งที่นำผลิตผลไปจำหน่าย รวมถึงปริมาณและวันที่ จำหน่าย	หลัก						
ข้อกำหนดรอง							
8.1 มีการบันทึกข้อมูลและรวบรวมเอกสารหลักฐาน ให้ครบถ้วนสำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้น ๆ และลงชื่อ ผู้ปฏิบัติงาน	รอง						
8.2 ผลิตผลที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษาและขนย้าย หรือบรรจุเพื่อจำหน่าย มีการระบุรุ่นผลิตผล หรือติดรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว และปริมาณผลิตผล	รอง						
8.3 เก็บรักษาสืบข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสาร สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้อย่างน้อย 2 ปี	รอง						
8.4 กรณีพบผลิตผลมีการปนเปื้อนหรืออาจมีโอกา สการปนเปื้อน ต้องแยกผลิตผลและป้องกันไม่ให้ การนำไปจำหน่าย หากพบหลังจากจำหน่ายแล้ว ให้รีบแจ้งผู้รับซื้อผลิตผลทันที	รอง						
8.5 กรณีผลิตผลมีการปนเปื้อน ให้สืบหาสาเหตุ หาแนวทางแก้ปัญหา และมีมาตรการป้องกันไม่ให้ เกิดซ้ำ และให้มีการบันทึกข้อมูล	รอง						
8.6 กรณีมีข้อร้องเรียนที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการแก้ไข และเก็บบันทึกข้อมูลการแก้ปัญหาข้อร้องเรียน	รอง						

ผลการตรวจประเมิน : เอกสาร บันทึกข้อมูล และการตามสอบ

ข้อกำหนดหลัก 1 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

ข้อกำหนดรอง 6 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit)
ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

สรุปผลการตรวจประเมิน

ข้อกำหนด	ข้อกำหนดหลัก			ข้อกำหนดรอง		
	ใช่	ไม่ใช่	NA	ใช่	ไม่ใช่	NA
1. น้ำ						
2. พื้นที่ปลูก						
3. วัตถุอันตรายทางการเกษตร						
4. การจัดการกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว						
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว						
6. การพักผลผลิต การขนย้าย และการเก็บรักษา						
7. บุคลากร						
8. เอกสาร บันทึกข้อมูล และการตามสอบ						
รวม						

สรุปผลการตรวจประเมิน

ข้อกำหนดหลัก 36 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

สอดคล้องกับข้อกำหนดหลักคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ = $\frac{\text{จำนวนข้อที่ใช่} \times 100}{36 - \text{จำนวนข้อที่เป็น NA}}$ = %

ข้อกำหนดรอง 54 ข้อ ใช่ ข้อ ไม่ใช่ ข้อ NA (ไม่เกี่ยวข้อง) ข้อ

สอดคล้องกับข้อกำหนดรองคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ = $\frac{\text{จำนวนข้อที่ใช่} \times 100}{54 - \text{จำนวนข้อที่เป็น NA}}$ = %

เกณฑ์ตัดสินในการรับรอง

ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดหลักครบทุกข้อ (100%) และเป็นไปตามข้อกำหนดรองไม่น้อยกว่า 60% ของข้อกำหนดรองทั้งหมด (ไม่รวม NA) กรณีต่ออายุใบรับรองต้องแสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

หมายเหตุ : 1) NA (Non Applicable) หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ/ ไม่เกี่ยวข้อง

2) รายการตรวจประเมิน GAP พืชอาหาร ฉบับนี้ใช้สำหรับการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre audit) ซึ่งจะพิจารณาเฉพาะข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง เท่านั้น

แบบบันทึกข้อบกพร่อง/รายงานผลการตรวจประเมินเบื้องต้น (Pre - Audit) ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ.9001-2564 : GAP พืชอาหาร

ชื่อผู้ตรวจประเมินเบื้องต้น.....วันที่.....เดือนพ.ศ.
 ชื่อเจ้าของฟาร์ม.....ชนิดพืช.....
 ที่อยู่.....เบอร์โทรศัพท์.....

รายการตรวจประเมิน					
1. น้ำ			☐ ไม่พบข้อบกพร่อง		
ข้อกำหนดหลัก (Major) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ข้อกำหนดรอง (Minor) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
1.1 น้ำที่ใช้ในการผลิต ต้องไม่ปนเปื้อน สิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลิตผล กรณีที่เสี่ยงต่อ การปนเปื้อนให้วิเคราะห์น้ำ			1.1 น้ำที่ใช้ละลายปุ๋ย และวัตถุดิบทราย ทางการเกษตรควรมีคุณภาพที่ดี และไม่ทำ ให้ประสิทธิภาพปุ๋ยและวัตถุดิบทราย ทางการเกษตรลดลง		
1.2 กรณีใช้น้ำเสียในการผลิตต้องมีการบำบัด น้ำเสียก่อนนำมาใช้ในการผลิตพืช			1.2 มีวิธีการให้น้ำที่เหมาะสมกับ ความต้องการของพืชและความชื้นของดิน		
1.3 กรณีผลิตพืชไฮโดรโปนิกส์ ต้องเปลี่ยนน้ำ อย่างสม่ำเสมอ			1.3 มีวิธีการให้น้ำที่มีประสิทธิภาพเพื่อลด การสูญเสียน้ำและความเสี่ยงที่มีผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ปลูกและพื้นที่ โดยรอบ		
1.4 มีการบำรุงรักษาระบบการให้น้ำของการ ผลิตพืชไฮโดรโปนิกส์ให้สะอาดตาม ความเหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อน ของจุลินทรีย์			1.4 มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งาน ที่เหมาะสม เช่น น้ำจากห้องสุขา น้ำทิ้งต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมของ พื้นที่ปลูกและพื้นที่โดยรอบ		
1.5 น้ำล้างสุดท้ายที่ใช้หลังการเก็บเกี่ยว ต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำดื่ม หรือเทียบเท่า			1.5 เลือกแหล่งปลูกที่มีปริมาณน้ำเพียงพอ ที่จะใช้ในการผลิตพืชให้มีคุณภาพ		

รายการตรวจประเมิน					
2. พื้นที่ปลูก			☐ ไม่พบข้อบกพร่อง		
ข้อกำหนดหลัก (Major) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ข้อกำหนดรอง (Minor) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
2.1 พื้นที่ปลูกต้องไม่อยู่ในสภาพแวดล้อม ที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็น อันตรายต่อผลิตผล			2.1 มีการวางแผน จัดทำแปลง หรือ ปรับปรุงผังแปลง โดยคำนึงถึงผลกระทบ ต่อความปลอดภัยอาหาร สิ่งแวดล้อม คุณภาพผลิตผลและสุขภาพ ความปลอดภัย และสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน		
2.2 กรณีพื้นที่ปลูกเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการบำบัดให้สู่ระดับที่ปลอดภัย			2.2 มีการดูแลรักษาพื้นที่ที่ปลูกพืช เพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของดิน		
2.3 หากใช้สารเคมีที่ไ้ซึมหรือราด เพื่อฆ่าเชื้อในดินและวัสดุปลูก ให้บันทึก ข้อมูล ชนิดสารเคมี วันที่ใช้ อัตราการใช้ วิธีใช้ และชื่อผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเก็บ บันทึก			2.3 ปลูกพืชให้เหมาะสมกับชนิดของดิน		
2.4 พื้นที่ปลูกใหม่ต้องไม่เป็นพื้นที่ ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หากมีผลกระทบต้องมีมาตรการในการลด หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น			2.4 วิธีปฏิบัติในการปลูกพืชไม่มีความเสี่ยง ที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม		
2.5 พื้นที่ปลูกต้องไม่ส่งผลกระทบกับ สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความลาดชัน และสอดคล้องกับข้อกำหนดของกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง			2.5 มีการจัดทำรหัสแปลงปลูกและข้อมูล ประจำแปลงปลูก โดยระบุชื่อเจ้าของฟาร์ม สถานที่ติดต่อ ชื่อผู้ดูแลแปลง (ถ้ามี) สถานที่ติดต่อ ที่ตั้งแปลงปลูก แผนผังที่ตั้ง แปลงปลูก แผนผังแปลงปลูก ชนิดพืช และพันธุ์ที่ปลูก		

รายการตรวจประเมิน					
3. วัตถุอันตรายทางการเกษตร			☐ ไม่พบข้อบกพร่อง		
ข้อกำหนดหลัก (Major) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ข้อกำหนดรอง (Minor) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
3.1 ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตาม คำแนะนำและ/หรืออ้างอิงคำแนะนำ และ/หรือ ตามฉลากที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร ต้องหยุดใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ก่อนเก็บเกี่ยวตามคำแนะนำในฉลาก หรือคำแนะนำของทางราชการ กรณีสงสัย ให้สุ่มผลิตผลวิเคราะห์สารพิษตกค้างใน ผลิตผล ถ้าผลวิเคราะห์ ๑ เกินค่ามาตรฐาน หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ตรวจสอบ หาสาเหตุ และแก้ไข รวมทั้งบันทึกข้อมูล ดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน			3.1 เลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ หัวฉีด และวิธีการพ่นที่ถูกต้อง		
3.2 ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก ตาม พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไข เพิ่มเติม (วอ.4)			3.2 ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร หรือสารเคมีอื่นมากกว่าสองชนิดผสมกัน เว้นแต่จะเป็นคำแนะนำของหน่วยงาน ราชการ		
3.3 กรณีผลิตเพื่อส่งออก ใช้วัตถุอันตราย ทางการเกษตรตามที่ประเทศคู่ค้ากำหนด			3.3 มีการใช้ระบบการบริหารจัดการ ศัตรูพืชแบบผสมผสานที่เหมาะสม เพื่อลดการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร		
3.4 วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ใช้ไม่หมด ในคราวเดียว ต้องปิดฝาให้สนิทและเก็บใน สถานที่เก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร หากเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุ ต้องระบุข้อมูล ให้ครบถ้วนถูกต้อง			3.4 ไม่เก็บสารเคมีชนิดเหลวอยู่บนชั้นที่ เหนือกว่าสารเคมีชนิดผงหรือมีลักษณะ เป็นผง		
3.5 มีการจัดเก็บวัตถุอันตรายทางการเกษตร และสารเคมีชนิดต่าง ๆ ในสถานที่ที่เป็นสัดส่วน และมีโครงสร้างเหมาะสมมิดชิดเพื่อป้องกันการ ปนเปื้อน			3.5 ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทาง การเกษตรหรือภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้ หมดหรือไม่ใช้แล้ว ควรทำลาย เพื่อป้องกัน การนำกลับมาใช้ หรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง ตามข้อกำหนดหรือคำแนะนำของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง		

รายการตรวจประเมิน					
3. วัตถุนันตรายทางการเกษตร (ต่อ)			☐ ไม่พบข้อบกพร่อง		
ข้อกำหนดหลัก (Major) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ข้อกำหนดรอง (Minor) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
3.6 มีการกำจัดสารเคมีที่เหลือจากการผสม หรือไม่ใช้แล้ว ในลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิด การปนเปื้อนสู่ผลิตผลและสิ่งแวดล้อม			3.6 วัตถุนันตรายทางการเกษตร และสารเคมีที่เสื่อมสภาพหรือหมดอายุ ควรเก็บในสถานที่เฉพาะและทำลาย เพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้ หรือกำจัดด้วย วิธีที่ถูกต้องตามข้อกำหนด หรือข้อแนะนำของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		
3.7 สารเคมีอื่น เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง สารทำความสะอาด สารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้ ทางการเกษตร ให้ใช้ เก็บ และกำจัดด้วยวิธีที่ ถูกต้อง เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตผล และสิ่งแวดล้อม			3.7 ผู้ใช้วัตถุนันตรายทางการเกษตร ต้องสวมเสื้อผ้ามิดชิด มีอุปกรณ์ป้องกัน อันตรายจากสารพิษ		
3.8 มีการทำความสะอาดเครื่องพ่นสารเคมี และอุปกรณ์ภายหลังการใช้ทุกครั้ง และกำจัด น้ำล้างด้วยวิธีที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่ ผลิตผลและสิ่งแวดล้อม			3.8 ผู้พ่นวัตถุนันตรายทางการเกษตร ให้อยู่เหนือลมตลอดเวลา ระมัดระวังฟุ้ง กระจายสู่ตนเอง และไปปนเปื้อนแปลง ใกล้เคียงและสิ่งแวดล้อม		
3.9 ผู้ปฏิบัติงานและผู้ควบคุม ต้องมีความรู้ ในการใช้วัตถุนันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง ต้องรู้จักศัตรูพืช การเลือกชนิด และอัตรา การใช้วัตถุนันตรายทางการเกษตร การเลือกใช้เครื่องพ่นสารเคมีและอุปกรณ์ และต้องมีคุณสมบัติตามประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง			3.9 มีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและอุปกรณ์ ป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน		
3.10 ผู้ปฏิบัติงานและผู้ควบคุมต้องมีความรู้ เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการใช้วัตถุ อันตรายทางการเกษตร หรือสารเคมี และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น					
3.11 ต้องอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้า ทันทีหลังพ่นวัตถุนันตรายทางการเกษตร และต้องนำเสื้อผ้าไปซักให้สะอาดทุกครั้ง โดยซักแยกจากเสื้อผ้าที่ใช้ปกติ					

รายการตรวจประเมิน					
4. การจัดการกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว ☐ ไม่พบข้อบกพร่อง					
ข้อกำหนดหลัก (Major) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ข้อกำหนดรอง (Minor) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
4.1 มีการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน ที่ปลอดภัยต่อผลผลิตและการบริโภค โดยปุ๋ยที่ใช้ต้องขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง กับกรมวิชาการเกษตร			4.1 เมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์ หรือส่วน ขยายพันธุ์ ต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ตรงตามพันธุ์ ตามความต้องการของตลาด		
4.2 หากเกษตรกรทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง ในฟาร์ม ปุ๋ยอินทรีย์ต้องผ่านกระบวนการ หมักหรือย่อยสลายโดยสมบูรณ์ และบันทึก ข้อมูลที่ระบุวิธีการ วันที่ และระยะเวลาที่ใช้ ในการหมักปุ๋ย			4.2 ไม่ปลูกพืชชนิดที่เป็นพิษต่อการบริโภค ยกเว้นมีข้อมูลในการบริโภคที่ถูกต้อง ของพืชนั้น		
4.3 ไม่ใช้สิ่งขับถ่ายของคนมาเป็นปุ๋ย			4.3 หากมีการคลุกหรือเคลือบเมล็ดพันธุ์ ด้วยวัตถุอันตรายทางการเกษตร ให้ใช้ตาม วิธีการและอัตราตามคำแนะนำบนฉลาก ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร และบันทึกข้อมูลไว้		
4.4 พื้นที่เก็บรักษา ผสม และขนย้ายปุ๋ย และสารปรับปรุงดิน หรือพื้นที่สำหรับ หมักปุ๋ยอินทรีย์ ต้องแยกเป็นสัดส่วน ไม่ปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูก และแหล่งน้ำ			4.4 ใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมต่อพืชที่ปลูกในอัตรา ตามคำแนะนำบนฉลาก หรือตามผล วิเคราะห์ดิน หรือคำแนะนำของหน่วยงาน ราชการที่เกี่ยวข้อง		
4.5 กรณีผลิตพืชไฮโดรโปนิกส์ ต้องมี การเฝ้าระวังและมีบันทึกข้อมูลการผสม การใช้ และกำจัดการละลายธาตุอาหารพืช หากประเทศคู่ค้ามีข้อกำหนดปริมาณไนโตรเจนใน ผลผลิต ให้มีการควบคุมปริมาณสารตกค้าง ไม่ให้เกินค่ามาตรฐานของประเทศคู่ค้า			4.5 มีสถานที่เก็บรักษาเครื่องมือ และอุปกรณ์เป็นสัดส่วน ปลอดภัย และง่ายต่อการนำไปใช้งาน		
			4.6 มีการตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์ การเกษตรที่ต้องอาศัยความเที่ยงตรง ในการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม		
			4.7 มีการทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตรทุกครั้งก่อนการใช้ งาน และหลังใช้งาน		

รายการตรวจประเมิน					
4. การจัดการกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว (ต่อ) ☐ ไม่พบข้อบกพร่อง					
ข้อกำหนดหลัก (Major) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ข้อกำหนดรอง (Minor) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
			4.8 มีการจัดการการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิต ตรงตามข้อกำหนดของคู่ค้า		
			4.9 ส่วนของพืชที่มีศัตรูพืชเข้าทำลาย ให้กำจัดด้วยวิธีและในสถานที่ที่เหมาะสม หรือตามคำแนะนำของหน่วยงานราชการ ที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม		
			4.10 แยกประเภทของเสีย และสิ่งของที่ไม่ใช้ หรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตให้ชัดเจน มีที่ทิ้งขยะเพียงพอ หรือระบุจุดทิ้ง รวมถึง มีการลดของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต		

รายการตรวจประเมิน					
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว			☐ ไม่พบข้อบกพร่อง		
ข้อกำหนดหลัก (Major) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ข้อกำหนดรอง (Minor) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
5.1 ต้องเก็บเกี่ยวผลผลิตที่มีอายุเก็บเกี่ยว ที่เหมาะสมโดยผลผลิตมีคุณภาพตามความ ต้องการของตลาดหรือตามข้อกำหนดของลูกค้า			5.1 กรณีวิธีเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติ หลังเก็บเกี่ยวทำให้เกิดกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ ควั่น ผุ่น และเสียงรบกวน ให้มีมาตรการ เพื่อลดผลกระทบต่อบริเวณข้างเคียง		
5.2 การเก็บเกี่ยวต้องปฏิบัติอย่างถูก สุลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน			5.2 ผลผลิตที่มีการคัดเลือกหรือบรรจุใน แปลงปลูกแล้ว ให้มีการป้องกันการปนเปื้อน จากอันตราย และไม่วางผลผลิตสัมผัสกับ พื้นดินโดยตรง หากมีความเสี่ยงต่อ ความปลอดภัยของผู้บริโภค		
5.3 ต้องใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ เพื่อป้องกันการซ้ำ หรือเป็นรอยตำหนิของ ผลผลิตเนื่องจากการเก็บเกี่ยว			5.3 อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุที่สัมผัส กับผลผลิตโดยตรง ต้องทำจากวัสดุที่ไม่ทำ ให้เกิดการปนเปื้อน		
5.4 ต้องคัดแยกผลผลิตด้วยคุณภาพกับผลผลิต ที่มีคุณภาพออกจากกัน รวมถึงมีวิธีการใช้ ประโยชน์ หรือการจัดการผลผลิตที่ด้วยคุณภาพ			5.4 ดูแลรักษาอุปกรณ์และภาชนะบรรจุให้ สะอาด และให้มีสภาพพร้อมใช้งานได้ตาม วัตถุประสงค์		
5.5 กรณีมีการจัดชั้นคุณภาพและขนาด ก่อนจำหน่าย ให้แยกคุณภาพและขนาดของ ผลผลิตตามข้อกำหนดในมาตรฐานสินค้าเกษตร ที่กำหนดสำหรับผลผลิตแต่ละชนิด หรือตามข้อกำหนดของลูกค้า			5.5 จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และวัสดุให้เป็นสัดส่วน โดยแยกออกจากวัตถุอันตรายทางเกษตร หรือสารเคมีอื่น ๆ ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน เพื่อ ป้องกันการปนเปื้อน หากพบ ความเสี่ยงให้มีมาตรการป้องกัน		
5.6 ต้องแยกภาชนะบรรจุของเสีย สารเคมี และวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างชัดเจน จากภาชนะบรรจุผลผลิตในการเก็บเกี่ยวและ การขนย้าย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน			5.6 ป้องกันสัตว์เลี้ยงไม่ให้อยู่ในบริเวณ ปฏิบัติงานโดยเฉพาะสถานที่เก็บเกี่ยว คัดบรรจุ และเก็บรักษา หากมีความเสี่ยง ในการเป็นพาหะนำเชื้อ ให้มีมาตรการป้องกัน		
			5.7 กรณีมีความเสี่ยงจากศัตรูพืชและสัตว์ พาหะนำเชื้อ ให้มีมาตรการป้องกันโดยเฉพาะ ในบริเวณปฏิบัติงาน คัดบรรจุ และเก็บรักษา		
			5.8 กรณีมีการใช้เหยื่อหรือกับดักเพื่อกำจัด สัตว์พาหะนำเชื้อ ให้จัดวางในบริเวณที่ไม่มี ความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสู่ผลผลิตภาชนะ บรรจุ และวัสดุ รวมถึงให้มีการบันทึกข้อมูล		

รายการตรวจประเมิน					
6. การพักผลิตผล การขนย้าย และการเก็บรักษา ☐ ไม่พบข้อบกพร่อง					
ข้อกำหนดหลัก (Major) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ข้อกำหนดรอง (Minor) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
6.1 มีการจัดการด้านสุขลักษณะของสถานที่ และวิธีการขนย้าย พักผลิตผล และ/หรือ เก็บรักษาผลิตผล เพื่อป้องกันการปนเปื้อน จากอันตราย และสิ่งแปลกปลอมที่มีผลต่อ ความปลอดภัยในการบริโภคและคุณภาพ ของผลิตผล			6.1 ใช้วัสดุปูรองพื้นในบริเวณพักผลิตผล ที่เก็บเกี่ยวแล้ว เพื่อป้องกันการปนเปื้อน จากสิ่งปฏิกูล เศษดิน และสิ่งสกปรก หรือสิ่งที่เป็นอันตรายอื่น ๆ จากพื้นดิน		
			6.2 ไม่ใช้พาหนะที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตราย ทางการเกษตร หรือปุ๋ย หรือสารปรับปรุง ดินในการขนย้ายหรือขนส่งผลิตผล ในกรณี ที่ไม่สามารถแยกพาหนะได้ ต้องมีการทำ ความสะอาด		
			6.3 มีการเลือกใช้ภาชนะบรรจุที่เหมาะสม ในการบรรจุขึ้นต้น เพื่อการขนย้ายผลิตผล ภายในพื้นที่แปลงปลูกไปยังพื้นที่คัดแยก บรรจุ หรือมีวัสดุกรุภายในภาชนะ เพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี		
			6.4 มีการจัดวางผลิตผลที่เก็บเกี่ยวแล้ว ในบริเวณพักผลิตผลอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันความเสียหาย หรือตำหนิที่จะ เกิดขึ้นกับผลิตผล และการเสื่อมสภาพของ ผลิตผลจากสภาพแวดล้อม		
			6.5 กรณีผลิตผลที่เสื่อมคุณภาพงายให้มี การดูแลและป้องกันที่เหมาะสมก่อน การขนส่ง		
			6.6 พาหนะที่ใช้ในการขนย้ายสามารถ รักษาคุณภาพของผลิตผล		
			6.7 ให้ขนส่งผลิตผลที่บรรจุภาชนะแล้ว ด้วยความระมัดระวัง และขนส่งไปยังจุด รวบรวมสินค้าทันทีที่เก็บเกี่ยว หรือหลัง การตัดแต่งคัดคุณภาพ หรือคัดขนาดแล้ว		

รายการตรวจประเมิน					
7. บุคลากร ☐ ไม่พบข้อบกพร่อง					
ข้อกำหนดหลัก (Major) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ข้อกำหนดรอง (Minor) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
7.1 เจ้าของฟาร์มและผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี			7.1 ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุลัษณะส่วนบุคคล		
7.2 ผู้ที่สัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรงโดยเฉพาะหลังการเก็บเกี่ยวผลิตผลที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ต้องมีการดูแลสุลัษณะส่วนบุคคลและมีวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่ผลิตผล			7.2 มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุลัษณะส่วนบุคคลที่เพียงพอ และอยู่ในสภาพใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ สามารถป้องกันของเสียต่าง ๆ ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นที่ปลูกและผลิตผล		
			7.3 ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องได้รับการตรวจสุภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
			7.4 จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น น้ำดื่ม ที่พักระหว่างปฏิบัติงานที่เหมาะสมแก่ผู้ปฏิบัติงาน		

รายการตรวจประเมิน					
8. เอกสาร บันทึกข้อมูล และการตามสอบ			☐ ไม่พบข้อบกพร่อง		
ข้อกำหนดหลัก (Major) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ข้อกำหนดรอง (Minor) พบข้อบกพร่อง ต้องปรับปรุง/แก้ไข ดังต่อไปนี้	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
8.1 ในการจำหน่ายผลิตผล ต้องบันทึก ข้อมูลผู้รับซื้อแหล่งที่นำผลิตผลไปจำหน่าย รวมถึงปริมาณและวันที่จำหน่าย			8.1 มีการบันทึกข้อมูลและรวบรวมเอกสาร หลักฐานให้ครบถ้วนสำหรับการผลิต ในฤดูกาลนั้น ๆ และลงชื่อผู้ปฏิบัติงาน		
			8.2 ผลิตผลที่อยู่ระหว่างการเก็บรักษา และขนย้าย หรือบรรจุเพื่อจำหน่าย มีการระบุวันผลิตผล หรือติดรหัส หรือเครื่องหมายแสดงแหล่งผลิต หรือวันที่เก็บเกี่ยว และปริมาณผลิตผล		
			8.3 เก็บรักษาบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงาน และเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานไว้อย่างน้อย 2 ปี		
			8.4 กรณีพบผลิตผลมีการปนเปื้อน หรืออาจมีโอกาสนำไปปนเปื้อน ต้องแยก ผลิตผลและป้องกันไม่ให้นำไป จำหน่าย หากพบหลังจากจำหน่ายแล้ว ให้รีบแจ้งผู้รับซื้อผลิตผลทันที		
			8.5 กรณีผลิตผลมีการปนเปื้อน ให้สืบหาสาเหตุ หาแนวทางแก้ปัญหา และมีมาตรการ ป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ และให้มีการบันทึกข้อมูล		
			8.6 กรณีมีข้อร้องเรียนที่เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินการแก้ไขและเก็บบันทึกข้อมูล การแก้ปัญหาข้อร้องเรียน		

สรุปผลการประเมินเบื้องต้น ครั้งที่ 1

1. เป็นไปตามข้อกำหนดหลัก.....% เป็นไปตามข้อกำหนดรอง.....%
2. กรณีพบข้อบกพร่อง จะดำเนินการแก้ไขภายใน (วัน/เดือน/ปี).....

สรุปผลการประเมินเบื้องต้น ครั้งที่ 2

เป็นไปตามข้อกำหนดหลัก.....% เป็นไปตามข้อกำหนดรอง.....%

บันทึกข้อสังเกต.....

ลงชื่อ.....เจ้าของฟาร์ม
 (.....)

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจประเมิน
 (.....)
 วันที่...../...../.....

วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ได้ประกาศห้ามใช้แล้ว

ตารางที่ ๑ วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ได้ห้ามใช้ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๓๗ จำนวน ๓๕ ชนิด ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่มีพิษ พ.ศ. ๒๕๑๐ แล้วเมื่อพระราชบัญญัติวัตถุที่มีพิษถูกยกเลิก ได้นำมาออกประกาศใหม่ ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๘ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๘ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘)

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๑.	คลอร์ดีมีฟอร์ม (chlordimeform)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	เมษายน ๒๕๒๐
๒.	เลปโทฟอส (leptophos)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	เมษายน ๒๕๒๐
๓.	บีเอชซี (เบนซีนเฮกซะคลอไรด์) [BHC(benzene hexachloride)] หรือ เอชซีเอช (เฮกซะคลอโรไซโคลเฮกเซน) [HCH(hexachlorocyclohexane)]	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มีนาคม ๒๕๒๓
๔.	โซเดียมอาร์ซีไนต์ (sodium arsenite)	สารกำจัดวัชพืช (Herbicide)	มกราคม ๒๕๒๔
๕.	เอนดริน (endrin)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	กรกฎาคม ๒๕๒๔
๖.	ดีดีที (DDT) หรือ 1,1,1-ไตรคลอโร-2,2-บิส (คลอโรฟีนิล) อีเทน [1,1,1-trichloro-2,2-bis (chlorophenyl) ethane]	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มีนาคม ๒๕๒๖
๗.	ทอกซาฟีน (toxaphene) หรือ แคมพีคลอร์ (camphechlor)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มีนาคม ๒๕๒๖
๘.	กรด (2,4,5-ไตรคลอโรฟีโนกซีอะซิติก) [(2,4,5-trichlorophenoxy)acetic acid] หรือ 2,4,5-ที (2,4,5-T)	สารกำจัดวัชพืช (Herbicide)	กันยายน ๒๕๒๖
๙.	ทีอีพีพี (TEPP) หรือ เตตระเอทิลไพโรฟอสเฟต (tetraethyl pyrophosphate)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มิถุนายน ๒๕๒๗
๑๐.	อีดีบี (EDB) หรือ เอทิลีนไดโบรไมด์ (ethylene dibromide)	สารใช้รม (Fumigant)	กรกฎาคม ๒๕๒๙

รวบรวมโดยกลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๑๑.	โซเดียมคลอเรต (sodium chlorate)	สารกำจัดวัชพืช (Herbicide)	ตุลาคม ๒๕๒๙
๑๒.	ไดโนเซบ (dinoseb)	สารกำจัดวัชพืช (Herbicide)	พฤศจิกายน ๒๕๒๙
๑๓.	แคปทาฟอล (captafol)	สารป้องกันกำจัดโรคพืช (Fungicide)	เมษายน ๒๕๓๐
๑๔.	ฟลูออโรอะซิทาไมด์ (fluoroacetamide)	สารกำจัดหนู (Rodenticide)	กรกฎาคม ๒๕๓๐
๑๕.	ฟลูออโรอะซิเตตโซเดียม (fluoroacetate sodium)	สารกำจัดหนู (Rodenticide)	กรกฎาคม ๒๕๓๐
๑๖.	ไซเฮกซาติน (cyhexatin)	สารกำจัดไร (Acaricide)	พฤษภาคม ๒๕๓๑
๑๗.	พาราไทออน (parathion)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๓๑
๑๘.	ดีลดริน (dieldrin)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๓๑
๑๙.	อัลดริน (aldrin)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	กันยายน ๒๕๓๑
๒๐.	เฮปทาคลอร์ (heptachlor)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	กันยายน ๒๕๓๑
๒๑.	ดามิโนไซด์ (daminozide)	สารควบคุมการ เจริญเติบโตของพืช (Plant Growth Regulator)	เมษายน ๒๕๓๒
๒๒.	ไบนาพาคริล (binapacryl)	สารกำจัดไร (Acaricide)	กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔
๒๓.	เพนตะคลอโรฟีนอล (pentachlorophenol)	สารป้องกันกำจัดโรคพืช (Fungicide)	สิงหาคม ๒๕๓๖
๒๔.	เพนตะคลอโรฟีนเนตโซเดียม (pentachlorophenate sodium) หรือ เพนตะคลอโรฟีนอกไซด์โซเดียม (pentachlorophenoxide sodium)	สารป้องกันกำจัดโรคพืช (Fungicide)	สิงหาคม ๒๕๓๖

รวบรวมโดยกลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๒๕.	สารประกอบปรอท (mercury compounds)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	สิงหาคม ๒๕๓๖
๒๖.	เอทิลีนไดคลอไรด์ (ethylene dichloride)	สารใช้รม (Fumigant)	กันยายน ๒๕๓๗
๒๗.	อะมิโนคาร์บ (aminocarb)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	กันยายน ๒๕๓๗
๒๘.	โบรโมฟอส (bromophos)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	กันยายน ๒๕๓๗
๒๙.	โบรโมฟอส-เอทิล (bromophos-ethyl)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	กันยายน ๒๕๓๗
๓๐.	ดีมีตอน (demeton)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	กันยายน ๒๕๓๗
๓๑.	เฟนติน (fentin)	สารป้องกันกำจัดโรคพืช (Fungicide)	กันยายน ๒๕๓๗
๓๒.	ไนโตรเฟน (nitrofen)	สารกำจัดวัชพืช (Herbicide)	กันยายน ๒๕๓๗
๓๓.	เดคะโบรโมไบฟีนิล (decabromobiphenyl)	สารหน่วงไฟ (Flame retardants)	พฤษภาคม ๒๕๓๘
๓๔.	เฮกซะโบรโมไบฟีนิล (hexabromobiphenyl)	สารหน่วงไฟ (Flame retardants)	พฤษภาคม ๒๕๓๘
๓๕.	ออกตะโบรโมไบฟีนิล (octabromobiphenyl)	สารหน่วงไฟ (Flame retardants)	พฤษภาคม ๒๕๓๘

รวบรวมโดยกลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

ตารางที่ ๒ วัตถุอันตรายที่ห้ามใช้ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๓ จำนวน ๑๖ ชนิด (ประกาศห้ามใช้ ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.๒๕๓๕ ครั้งที่ ๒ ลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๓)

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๑. (๓๖)	อะราไมท์ (aramite)	สารกำจัดไร (Acaricide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๒. (๓๗)	คลอร์ดเนน (chlordane)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๓. (๓๘)	คลอร์ดีโคน (chlordecone)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๔. (๓๙)	คลอโรฟีนอล (chlorophenol)	สารกำจัดวัชพืช (Herbicide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๕. (๔๐)	2,4,5-ทีพี (2,4,5-TP) หรือ กรด (±)-2-(2,4,5-ไตร คลอโรฟีนอกซี) โพรพิโอนิก [(±)-2-(2,4,5- trichlorophenoxy) propionic acid]	สารกำจัดวัชพืช (Herbicide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๖. (๔๑)	เอ็มซีพีเอ-ไทโอเอทิล (MCPA-thioethyl) หรือ ฟีน ไทออล (phenothiol) หรือ เอส-เอทิล 4-คลอโร- ออร์โท-โทลิลอกซีไทโออะซิเตต (S-ethyl 4-chloro- o-tolyloxythioacetate)	สารกำจัดวัชพืช (Herbicide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๗. (๔๒)	กรด 4-(4-คลอโร-ออร์โท-โทลิลอกซี)บิวไทริก [4-(4- chloro-o-tolyloxy)butyric acid] หรือ เอ็มซีพีบี (MCPB)	สารกำจัดวัชพืช (Herbicide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๘. (๔๓)	เมโคพรอป (ไม่ระบุการจัดตำแหน่งอะตอม) [mecoprop (unstate stereochemistry)]	สารกำจัดวัชพืช (Herbicide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๙. (๔๔)	เมโคพรอป (ราซีเมต) [mecoprop (racemate)]	สารกำจัดวัชพืช (Herbicide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๑๐. (๔๕)	ดีบีซีพี (DBCP) หรือ 1,2-ไดโบรโม-3-คลอโรโพรเพน (1,2-dibromo-3-chloropropane)	สารใช้รม (Fumigant)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๑๑. (๔๖)	โมนโนโครโตฟอส (monocrotophos)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๑๒. (๔๗)	อะซีนฟอส-เอทิล (azinphos-ethyl)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๑๓. (๔๘)	เมวินฟอส (mevinphos)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓

รวบรวมโดยกลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๑๔. (๔๙)	ฟอสฟามิดอน (แซด)-ไอโซเมอร์ [phosphamidon (Z)-isomer]	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๑๕. (๕๐)	ฟอสฟามิดอน (อี)+(แซด)-ไอโซเมอร์ [phosphamidon (E)+(Z)-isomers]	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓
๑๖. (๕๑)	ฟอสฟามิดอน (อี)-ไอโซเมอร์ [phosphamidon (E)-isomer]	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๔๓

ตารางที่ ๓ วัตถุอันตรายที่ห้ามใช้ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๓ จำนวน ๑๗ ชนิด (ประกาศห้ามใช้ตามพระราชบัญญัติ วัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ครั้งที่ ๓ ลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๓)

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๑. (๕๒)	อะซีนฟอส-เมทิล (azinphos-methyl)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๒. (๕๓)	แคลเซียมอาร์ซีเนต (calcium arsenate)	สารกำจัดแมลง (Insecticide) และสารกำจัด วัชพืช (Herbicide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๓. (๕๔)	คลอร์ไทโอฟอส (chlorthiophos)	สารกำจัดแมลง (Insecticide) และสารกำจัด ไร(Acaricide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๔. (๕๕)	ไซโคลเฮกซิมิด (cycloheximide)	สารป้องกันกำจัดโรคพืช (Fungicide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๕. (๕๖)	ดีมีโฟออน (demephion)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๖. (๕๗)	ไดเมฟอกซ์ (dimefox)	สารกำจัดแมลง (Insecticide) และสารกำจัด ไร (Acaricide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๗. (๕๘)	ไดโนเทิร์บ (dinoterb)	สารกำจัดวัชพืช (Herbicide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๘. (๕๙)	ไดซัลโฟตอน (disulfoton)	สารกำจัดแมลง (Insecticide) และสารกำจัดไร(Acaricide)	มิถุนายน ๒๕๔๓

รวบรวมโดยกลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๙. (๖๐)	ดีเอ็นไอซี (DNOC) หรือ ๔,๖-ไดไนโตร-ออริโท-ครีซอล (๔,๖-dinitro-o-cresol)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๑๐. (๖๑)	เฟนซิลโฟไทออน (fensulfothion)	สารกำจัดไส้เดือนฝอย (Nematicide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๑๑. (๖๒)	โฟโนฟอส (ไม่ระบุการจัดตำแหน่งอะตอม) [fonofos (unstated stereochemistry)]	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๑๒. (๖๓)	โฟโนฟอส (ราซีเมต) [fonofos (racemate)]	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๑๓. (๖๔)	โฟโนฟอส (อาร์)-ไอโซเมอร์ [fonofos (R)-isomer]	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๑๔. (๖๕)	โฟโนฟอส (เอส)-ไอโซเมอร์ [fonofos (S)-isomer]	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๑๕. (๖๖)	เมฟอสโฟลาน (mephosfolan)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๑๖. (๖๗)	ปารีส กรีน (paris green)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๑๗. (๖๘)	โฟเรต (phorate)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๑๘. (๖๙)	โพรโทเอต (prothoate)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๑๙. (๗๐)	สคราแดน (schradan)	สารกำจัดแมลง (Insecticide) และสารกำจัดไร (Acaricide)	มิถุนายน ๒๕๔๓
๒๐. (๗๑)	ซัลโฟเทป (sulfofep)	สารกำจัดแมลง (Insecticide) และสารกำจัดไร (Acaricide)	มิถุนายน ๒๕๔๓

รวบรวมโดยกลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

ตารางที่ ๔ วัตถุอันตรายที่ห้ามใช้ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๔ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ จำนวน ๓๐ ชนิด (ประกาศห้ามใช้ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ครั้งที่ ๔ ลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔)

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๑.* (๗๒)	4-อะมิโนไดฟีนิล (4-aminodiphenyl)	-	ธันวาคม ๒๕๔๔
๒. (๗๓)	อะมิโทรล (amitrole)	สารกำจัดวัชพืช (Herbicide)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๓.* (๗๔)	แอสเบสตอส : อะโมไซต์ (asbestos-amosite)	-	ธันวาคม ๒๕๔๔
๔. (๗๕)	เบนซิดีน (benzidine)	-	ธันวาคม ๒๕๔๔
๕. (๗๖)	เบตา-เอชซีเอช (beta-HCH) หรือ 1,3,5/2,4,6-เฮกซะคลอโรไซโคลเฮกเซน (1,3,5/2,4,6-hexachlorocyclohexane)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๖.* (๗๗)	บิส (คลอโรเมทิล) อีเทอร์ [bis (chloromethyl) ether]	-	ธันวาคม ๒๕๔๔
๗. (๗๘)	แคดเมียมและสารประกอบแคดเมียม (cadmium and cadmium compounds)	สารป้องกันกำจัดโรคพืช (Fungicide)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๘. (๗๙)	คาร์บอนเตตระคลอไรด์ (carbon tetrachloride) หรือ เตตระคลอโรมีเทน (tetrachloromethane)	สารใช้รม (Fumigant)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๙. (๘๐)	คลอโรเบนซิเลต (chlorobenzilate)	สารกำจัดไร (Acaricide)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๑๐. (๘๑)	คอปเปอร์ (II) อาร์ซีเนต [copper (II) arsenate] หรือ คอปเปอร์อาร์ซีเนตไฮดรอกไซด์ (copper arsenate hydroxide)	สารกำจัดแมลง และป้องกันกำจัด โรคพืช (Insecticide & Fungicide)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๑๑. (๘๒)	เอทิลเฮกซิลีนไกลคอล (ethyl hexyleneglycol) หรือ เอทิลเฮกเซนไดออล (ethyl hexane diol) หรือ อีโทเฮกซะไดออล (ethohexadiol)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๑๒. (๘๓)	เอทิลีนออกไซด์ (ethylene oxide) หรือ 1,2-อีพอกซีอีเทน (1,2-epoxyethane)	สารไล่แมลง (Insect Repellent)	ธันวาคม ๒๕๔๔

รวบรวมโดยกลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๑๓. (๘๔)	เฮกซะคลอโรเบนซีน (hexachlorobenzene)	สารไล่แมลง (Insect Repellent)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๑๔. (๘๕)	เลดอาร์ซีเนต (lead arsenate)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๑๕. (๘๖)	ลินเดน (lindane) หรือ แกมมา-เฮกซะคลอโรไซโคลเฮกเซน (gamma-hexachlorocyclohexane) หรือ แกมมา-เอชซีเอช (γ-HCH)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๑๖. (๘๗)	เอ็มจีเค รีเพลเลนท์-11 (MGK repellent-11) หรือ 1,5อัลฟา,6,9,9อัลฟา,9 เบตา-เฮกซะไฮโดร-4 อัลฟา(4เอช)- ไดเบนโซฟู แรนคาร์ บอกซัลดีไฮด์ [1,5a,6,9,9a,9b-hexahydro-4a(4H)-dibenzofurancarboxaldehyde]	สารไล่แมลง (Insect Repellent)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๑๗. (๘๘)	ไมเร็กซ์ (mirex)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๑๘.* (๘๙)	แนฟทิลามีน (naphthylamine)	-	ธันวาคม ๒๕๔๔
๑๙.* (๙๐)	4-ไนโตรไดฟีนิล (4-nitrodiphenyl)	-	ธันวาคม ๒๕๔๔
๒๐. (๙๑)	ออร์โท-ไดคลอโรเบนซีน (o-dichlorobenzene) หรือ 1,2-ไดคลอโรเบนซีน (1,2-dichlorobenzene)	-	ธันวาคม ๒๕๔๔
๒๑.* (๙๒)	ฟอสฟอรัส (phosphorus)	-	ธันวาคม ๒๕๔๔
๒๒.* (๙๓)	โพลีคลอรีเนตเตอ์ฟีนิล (polychlorinated terphenyl) หรือ พีซีที (PCT)	-	ธันวาคม ๒๕๔๔
๒๓.* (๙๔)	ไพรีนิวรอน (pyrinuron) หรือ ไพริมินิล (piriminil)	สารกำจัดหนู (Rodenticide)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๒๔. (๙๕)	ซาฟรอล (safrole)	สารขับไล่สัตว์เลื้อยในบ้าน	ธันวาคม ๒๕๔๔
๒๕. (๙๖)	สโตรเบน (strobane) หรือ โพลีคลอโรเทอร์พีนส์ (polychloroterpenes)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	ธันวาคม ๒๕๔๔

รวบรวมโดยกลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๒๖.* (๙๗)	2,4,5-ทีซีพี (2,4,5-TCP) หรือ 2,4,5-ไตรคลอโรฟีนอล(2,4,5-trichlorophenol)	-	ธันวาคม ๒๕๔๔
๒๗. (๙๘)	ทีดีอี (TDE) หรือ ดีดีดี (DDD) หรือ ๑,๑-ไดคลอโร-๒,๒'-บิส (๔-คลอโรฟีนิล) อีเทน [๑,๑-dichloro-๒,๒'-bis (๔-chlorophenyl) ethane]	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๒๘. (๙๙)	แทลเลียมซัลเฟต (thallium sulfate)	สารกำจัดหนู (Rodenticide)	ธันวาคม ๒๕๔๔
๒๙.* (๑๐๐)	ทริส (๒,๓ -ไดโบรโมโพรพิล) ฟอสเฟต [tris (๒,๓-dibromopropyl) phosphate]	-	ธันวาคม ๒๕๔๔
๓๐.* (๑๐๑)	ไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (vinyl chloride monomer) หรือ โมโนคลอโรอีthin (monochloroethene)	-	ธันวาคม ๒๕๔๔

- หมายเหตุ** ๑. ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฯ ฉบับที่ ๔ นี้ มีสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ทางการเกษตรจริง ๆ เพียง ๑๙ ชนิด ส่วนที่เหลือเป็นสารเคมีที่ใช้ในการอุตสาหกรรม และอื่น ๆ
๒. * เป็นสารเคมีที่ใช้ในการอุตสาหกรรมและอื่นๆ

ตารางที่ ๕ วัตถุอันตรายที่ห้ามใช้ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๖ จำนวน ๑ ชนิด (ประกาศห้ามใช้ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ครั้งที่ ๕ ลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๖)

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๑. (๑๐๒)	เมตามิโดฟอส (methamidophos)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	เมษายน ๒๕๔๖

รวบรวมโดยกลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

ตารางที่ ๖ วัตถุอันตรายที่ห้ามใช้ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๗ จำนวน ๒ ชนิด (ประกาศห้ามใช้ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ครั้งที่ ๖ ลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๗)

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๑. (๑๐๓)	เอนโดซัลแฟน (endosulfan) (ยกเว้น CS formulation)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	ตุลาคม ๒๕๔๗
๒. (๑๐๔)	พาราไทออน-เมทิล (parathion-methyl)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	ตุลาคม ๒๕๔๗

ตารางที่ ๗ วัตถุอันตรายที่ห้ามใช้ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๒ ชนิด

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๑. (๑๐๕)	ไดโครโตฟอส (dicrotophos)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
๒. (๑๐๖)	อีพีเอ็น (EPN)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ตารางที่ ๘ วัตถุอันตรายที่ห้ามใช้ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ จำนวน ๕ ชนิด

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	ประเภทการใช้	เดือน ปี ที่ห้าม
๑. (๑๐๗)	คลอร์ไพริฟอส (chlorpyrifos)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๖๓
๒. (๑๐๘)	คลอร์ไพริฟอส-เมทิล (chlorpyrifos-methyl)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๖๓
๓. (๑๐๙)	พาราควอต (paraquat)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๖๓
๔. (๑๑๐)	พาราควอตไดคลอไรด์ (paraquat dichloride)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๖๓
๕. (๑๑๑)	พาราควอต [บิส (เมทิล ซัลเฟต)] {paraquat [bis (methyl sulfate)]} หรือ พาราควอตเมโทซัลเฟต (paraquat methosulfate)	สารกำจัดแมลง (Insecticide)	พฤษภาคม ๒๕๖๓

รวบรวมโดยกลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

รายละเอียดหัวข้อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ Q อาสา

รายวิชา/หัวข้อ	คำอธิบายรายวิชา/วัตถุประสงค์	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	จำนวน (ชั่วโมง)	
			บรรยาย	ปฏิบัติ
บทนำ บทบาทหน้าที่ Q อาสา			30 นาที	
หมวด 1 วิชาด้านความปลอดภัยอาหาร (Food Safety)			1 ชั่วโมง 30 นาที	30 นาที
1. ความสำคัญของมาตรฐานสินค้าเกษตร	1.1 พรบ. มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551	- เอกสารพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551	1 ชั่วโมง 30 นาที	30 นาที
	1.2 เครื่องหมาย Q สำหรับสินค้าเกษตรและอาหารที่ผ่านการตรวจสอบและได้รับการรับรอง	- เอกสารบรรยาย เรื่อง “การแสดงผลเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร”		
	1.3 ความสำคัญของความปลอดภัยอาหารต่อสุขภาพของผู้บริโภค เศรษฐกิจการค้า สังคม และ ผู้ที่เกี่ยวข้องและการพัฒนาภาคเกษตรผ่านการขับเคลื่อน BCG Model	- เอกสารบรรยาย เรื่อง Food Safety		
		- เอกสารบรรยาย เรื่อง สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคการเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model		
	1.4 กรณีศึกษา (Case study)	- สื่อการสอน/คลิปวิดีโอที่สนับสนุนกรณีศึกษา (Case Study)		
	- กิจกรรม ถาม - ตอบ			
	- กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ			
หมวด 2 วิชาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) และการจัดการสิ่งแวดล้อม			5 ชั่วโมง 30 นาที	7 ชั่วโมง 30 นาที
1. ข้อกำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (มกษ.9001-2564)	1.1 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (มกษ.9001-2564)	- มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (มกษ.9001-2564)	2 ชั่วโมง 30 นาที	30 นาที
	กรณีศึกษา (Case study)	- สื่อการสอน/คลิปวิดีโอที่สนับสนุนกรณีศึกษา (Case study)		
	1. มาตรการป้องกันการใช้แรงงานลงในกระบวนการผลิตมะพร้าวเพื่อการส่งออก (Monkey Free Plus)			
	2. GAP PM 2.5 Free Plus			
	- กิจกรรม ถาม - ตอบ			
- กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ				

รายวิชา/หัวข้อ	คำอธิบายรายวิชา/วัตถุประสงค์	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	จำนวน (ชั่วโมง)	
			บรรยาย	ปฏิบัติ
2. การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) และการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างถูกต้องและปลอดภัย	2.1 การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืชอย่างมีประสิทธิภาพ (IPM)	- เอกสารบรรยาย “หลักการของการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM)”	1 ชั่วโมง 30 นาที	30 นาที
	2.2 ข้อกำหนดวัตถุอันตรายทางการเกษตร	- เอกสารบรรยาย “การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างถูกต้องและปลอดภัย”		
	2.3 หลักในการเลือกสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้อง	- สื่อการสอน/คลิปวิดีโอ/กรณีศึกษา (Case study)		
	2.4 การใช้และการจัดการซากบรรพบุรุษที่บรรพวัตถุอันตรายทางการเกษตร (ปุ๋ย/ยา)			
3. กระบวนการจัดการฟาร์ม (Farm Management) เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคการเกษตร (Green-House Gas emission)	3.1 กระบวนการจัดการฟาร์ม (Farm Management) เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคการเกษตร (Green-House Gas emission)	- เอกสารบรรยาย เรื่อง กระบวนการจัดการฟาร์ม	1 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง
		- เอกสารบรรยาย เรื่อง การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคการเกษตร		
		- สื่อการสอน/คลิปวิดีโอ/กรณีศึกษา (Case study)		
	3.2 การจัดการของเสียเป็นศูนย์ (Zero Waste)	- เอกสารบรรยาย เรื่อง การจัดการของเสียเป็นศูนย์ (Zero Waste) - สื่อการสอน/คลิปวิดีโอ/กรณีศึกษา (Case study)		
4. การใช้รายการตรวจประเมินแปลงเกษตรกร	4.1 การใช้แบบบันทึกข้อมูลประจำแปลงด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (KasetSure Application) เพื่อการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย และการประเมินการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก	- เอกสารคู่มือการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบันทึกข้อมูลและตรวจประเมินแปลง	30 นาที	3 ชั่วโมง
	4.2 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (KasetSure Application) ในการตรวจประเมินแปลง และการฝึกทักษะด้านการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น (Pre-Audit)	- เอกสารแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิต GAP พืชอาหารตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.9001-2564) (Check-lists) และเอกสารแบบบันทึกการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก		30 นาที
	4.3 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (KasetSure Application) ในการประเมินการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกของผลิตภัณฑ์			
	4.4 การวิเคราะห์และประเมินผลการ Pre-Audit และการนำเสนอผลการตรวจประเมินแปลง (รายกลุ่ม)	- เอกสารนำเสนอผลการตรวจประเมินแปลง/ Power Point	-	2 ชั่วโมง

หมวด 3 วิชาด้านการตลาด			2 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง 30 นาที
1. การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร (Value-added Agricultural)	1.1 การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chian Analysis)	- เอกสารบรรยาย เรื่อง การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain Analysis)	2 ชั่วโมง	
	1.2 การสร้างโมเดลธุรกิจสำหรับพัฒนาสินค้าเกษตร (Business Model Canvas: BMC)	- เอกสารบรรยาย เรื่อง การสร้างโมเดลธุรกิจสำหรับการพัฒนาสินค้าเกษตร (BMC)		
	1.3 แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติและนำเสนอโมเดลธุรกิจ (BMC)	- เอกสารแบบฝึกปฏิบัติการสร้างโมเดลธุรกิจ (BMC)		1 ชั่วโมง 30 นาที
หมวด 4 วิชาเทคโนโลยีด้านการผลิต			1 ชั่วโมง 30 นาที	30 นาที
1. การใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการฟาร์มยุคใหม่ (Smart Farming)	1.1 ที่มาและความสำคัญของการทำการเกษตรอัจฉริยะ	- เอกสารบรรยาย เรื่อง การใช้เทคโนโลยีการบริหารจัดการฟาร์มยุคใหม่ (Smart Farming)	1 ชั่วโมง 30 นาที	30 นาที
	1.2 แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะในการจัดการแปลงเกษตร อาทิ	- สื่อการสอน/คลิปวิดีโอ/กรณีศึกษา (Case study)		
	- โดรน (Drone)			
	- เทคโนโลยีการเก็บข้อมูลสภาพอากาศและสภาพ แวดล้อมผ่าน เซนเซอร์ (Climate Monitoring)			
	- การจัดการการเพาะปลูก (Crop Management)			
	- ระบบการคาดการณ์ล่วงหน้า (Prediction Analysis)			
	1.3 กรณีศึกษา (Case study)			
	- กิจกรรม ถาม - ตอบ			
การประเมินหลักสูตร			-	1 ชั่วโมง
การทำแบบทดสอบประเมินผล	แบบประเมินก่อนและหลังเรียน	เอกสารแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน - หลังเรียน		1 ชั่วโมง
	แบบประเมินผลการอบรม	แบบแบบประเมินผลการอบรม		
รวม			11 ชั่วโมง	11 ชั่วโมง

ข้อมูลเพิ่มเติม

สแกน QR Code ดาวน์โหลด

มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง

- การพิจารณาเอกสารเกี่ยวกับที่ดิน ฯ
- มาตรฐาน GAP พืชอาหาร
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฯ

ช่องทาง การติดตามข่าวสาร มาตรฐานสินค้าเกษตร

Facebook

: สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร
และอาหารแห่งชาติ-มกอช.

www.facebook.com/iACFS

: มาตรฐานเกษตรน่ารู้ โดย มกอช.

www.facebook.com/acfsch

E-book มกอช.

: เอกสารเผยแพร่ มกอช.

www.bit.ly/2w6z1Jm

Line official account

@ACFS มาตรฐานเกษตรน่ารู้

Youtube channel

: มาตรฐานเกษตรน่ารู้ โดย มกอช.

<http://e-book.acfs.go.th/>

กองส่งเสริมมาตรฐาน

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร 02 561 2277

คู่มือ

